

3. Kvartal 2016

Bemannings- barometeret

Bemanningsbransjens
utvikling

Fortsatt krevende marked for bemanningsbransjen

Etter kraftig nedgang over tre år har markedet for bemanningsbransjen stabilisert seg. Det er likevel for tidlig å si at de vanskelige tidene er over. At statistikk fra NHO Service for 3. kvartal bare viser en nedgang på 0,9% siden i fjor er først og fremst takket være solid utvikling innenfor bygg.

Kvartalsstatistikken viser at krevende tider for bemanningsbransjen fortsetter. Selv om det skjer en stabilisering i de to siste kvartalene er det ikke tale om at markedet er i ferd med å snu. Man kan heller se det som en stabilisering på et lavt nivå. Det er også verdt å merke seg at dersom man hadde holdt utenfor utleie til bygg og til oppvekst/utdanning hadde det heller ikke vært snakk om stabilisering. Av 13 yrkesområder hvor NHO Service samler statistikk fra bemanningsbransjen er det bare oppgang i fem.

Bemanningsbransjen er et barometer på utviklingen i arbeidslivet. Statistikken fra 3. kvartal viser at det i flere steder i landet fortsatt er et vanskelig arbeidsmarked. Nedgangen i Rogaland fortsetter og statistikken viser nå nesten 9 prosent færre solgte timer enn året før. Det er også verdt å merke seg Vest-Agder hvor markedet falt hele 22,9 prosent. Samtidig er det oppgang i flere av markedene hvor det ikke er så mange jobber knyttet til oljeindustrien.

Særlig alarmerende har utviklingen den senere tid vært innen merkantile fag. Fra å være bransjens største yrkesområde har utleie til kontor og administrasjon falt kraftig de senere år. Her er det nok tale om strukturelle endringer. Hvis det er et område som gradvis har blitt bygget ned på norske arbeidsplasser i senere år har det vært dette. Sekretærrollen har endret karakter, og administrasjonen krymper i takt med utviklingen i mulighetene som ligger i IT-systemene. Samtidig har utviklingen eskalert i forbindelse med de kraftige nedbemanningene knyttet til omstruktureringen i oljesektoren.

I noen områder har såkalt offshoring, at jobber outsources til andre land, blitt vanligere. For bemanningsbransjen betyr dette nedgang innen IT og på kundesenter området.

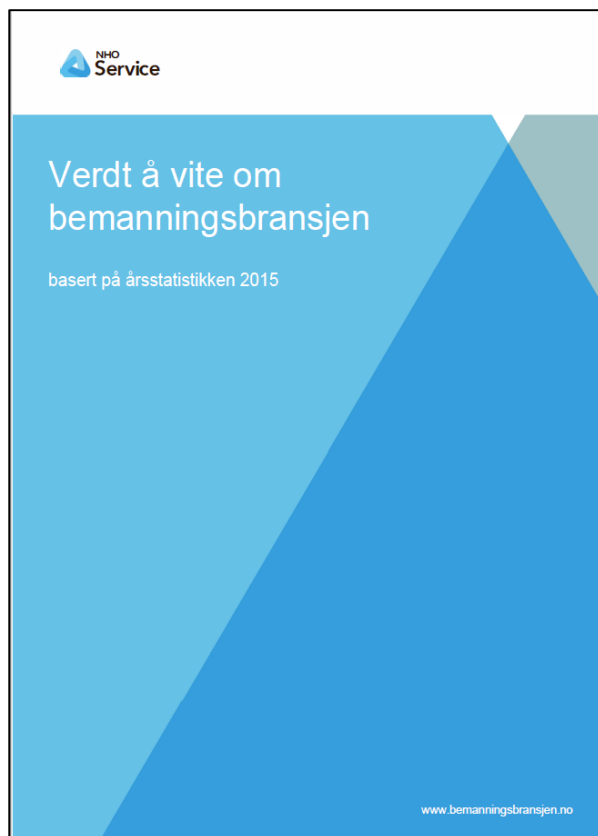
Markedet for bemanningsbransjen er svært delt, både geografisk og mellom yrkesområder. I Vest-Agder faller markedet med 22,9 prosent. Samtidig vokse markedet i Troms med 30,3 prosent. Mens markedet innen bygg vokser med mer enn 16 prosent, synker markedet for utleie til tekniske tjenester med like mye.

I deler av landet er arbeidsmarkedet fortsatt svært krevende. Samtidig ser man at det samtidig som arbeidsledigheten er høy i noen områder også er mangel på arbeidskraft i andre. I en undersøkelse som ble gjennomført på bestilling av bemanningsforetaket Top Temp sier 20 prosent at de, dersom de mister jobben, er villige til å flytte til andre deler av landet for å finne jobb. 44 prosent er villige til å skifte bransje. Dette kan tyde på økt villighet til mobilitet. Dette er viktig i et arbeidsmarked som har blitt mer fragmentert, sier Even Hagelien.

Oslo, den 7. november 2016

Even Hagelien
Fagsjef Bemanningsbransjen

Siden 2009 har det vært et samarbeid mellom NHO Service og Prognosesenteret når det gjelder innsamling og databehandling av bransjestatistikken. Kommentarer og analyser vedrørende statistikken og andre spørsmål angående bemanningsbransjen besvares av Even Hagelien, even.hagelien@nhoservice.no.

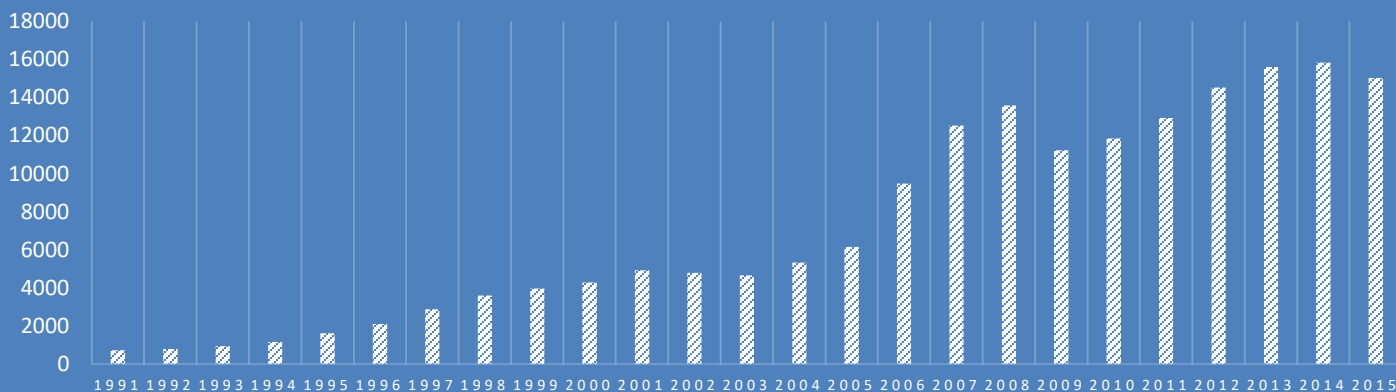

Ytterligere statistikk og informasjon om bemanningsbransjen kan lastes ned fra www.bemanningsbransjen.no

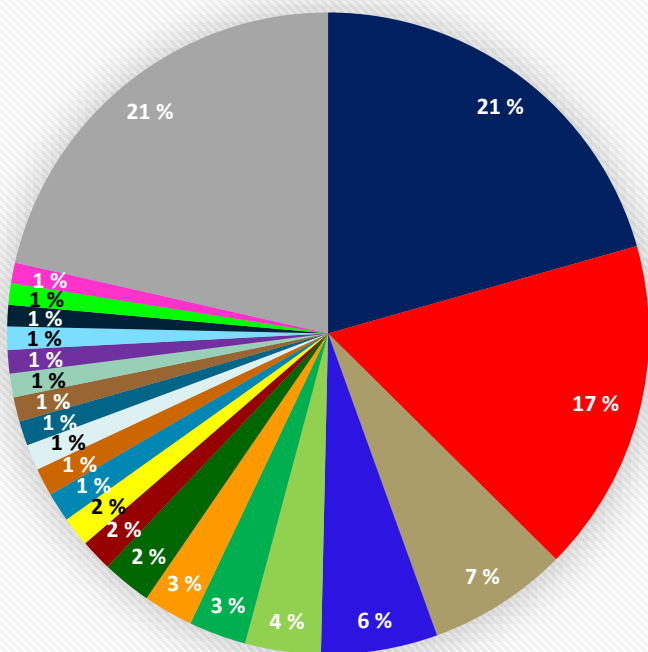
Bemanningsbransjen i Norge

Bemanningsbransjen utfakturerte 41 117 991 timer i 2015. Justert for økt antall respondenter til statistikken var dette 9,8 % færre timer enn i 2014. Bransjen hadde en total omsetning for hele sitt produktspekter på kr 15 031 429 647,-. Dette var 6% lavere enn i 2014. For utleie av personell var nedgangen 9.4% siden året før. Aktiviteten i bransjen har dermed gått ned. Dette har sammenheng med nedbemanningene i oljebransjen. Det er store regionale forskjeller.

ÅRSOMSETNING (MILL.KR.)

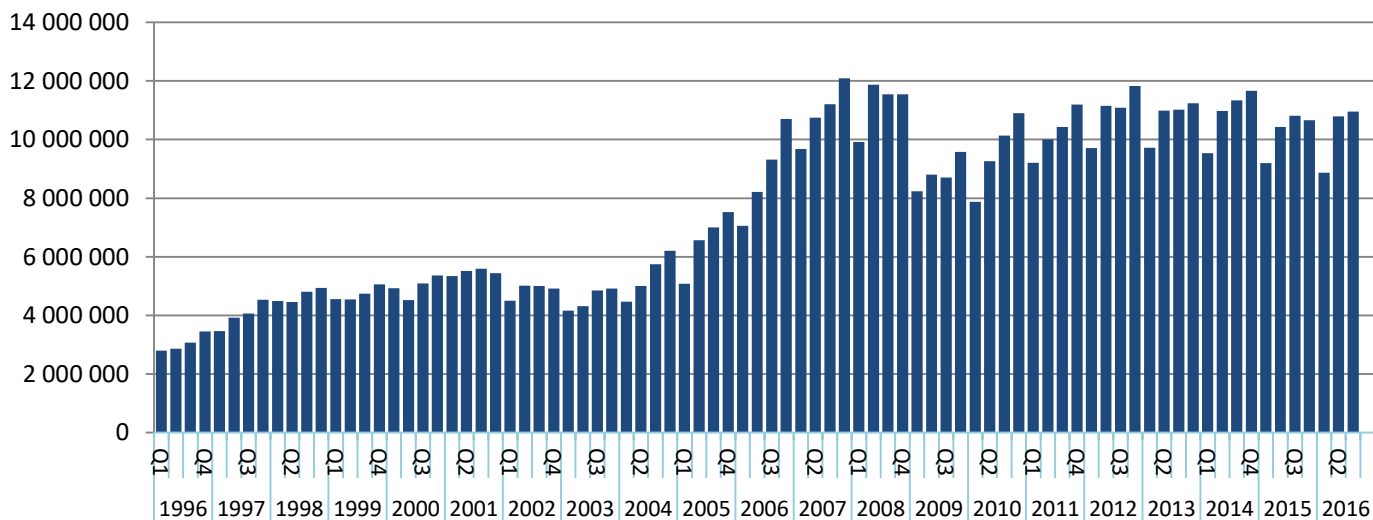
Her er en oversikt over markedsandelene i 2015 målt etter omsetning:

- Manpower Group AS
- Adecco Norge AS
- Jobzone AS
- Proffice AS
- Personalhuset Staffing Group AS
- Centric AS
- Amesto Top Temp AS
- Kelly Services Norge AS
- Eterni Gruppen AS
- Rett Bemanning AS
- Temp Team Norge AS
- Orange Helse AS
- Logent AS
- Konstali Helsenor AS
- CBA Fagformidling AS
- People4you
- Dedicare AS
- Bemanningsbyraaet AS
- BackUp Gruppen AS
- Jobz AS
- Academic Work Norway AS
- Andre

Kvartalsvis utvikling – solgte timer

Siden 2013 har det vært nedgang i bemanningsbransjens aktivitet. Først hadde det sammenheng med endrede rammevilkår og så kom nedbemanningene i oljeindustrien. I 4. kvartal 2015 så vi den kraftigste årlige nedgangen bransjen har sett siden krisen i 2009. I 1. kvartal 2016 sank nedgangstakten og i 2. kvartal skjedde en stabilisering. Dette var det første kvartalet på mer enn tre år uten nedgang. I 3. kvartal er det en marginal nedgang på 0,9% i forhold til året før. Antall fakturerte timer blant medlemmene i 3. kvartal 2016 var 10 957 103. Av dette sto nye medlemmer for 2,2%.

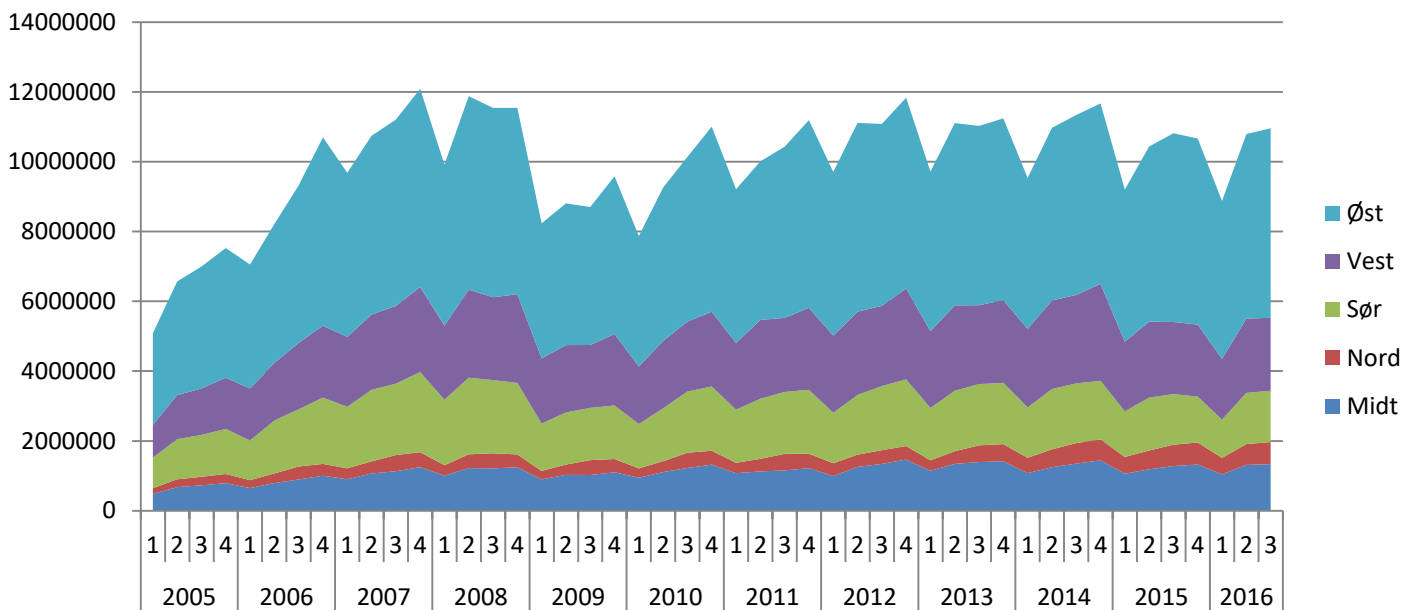

Justert for nye respondenter innebærer dette en utvikling på -0,9% i forhold til i 3. kvartal 2015.

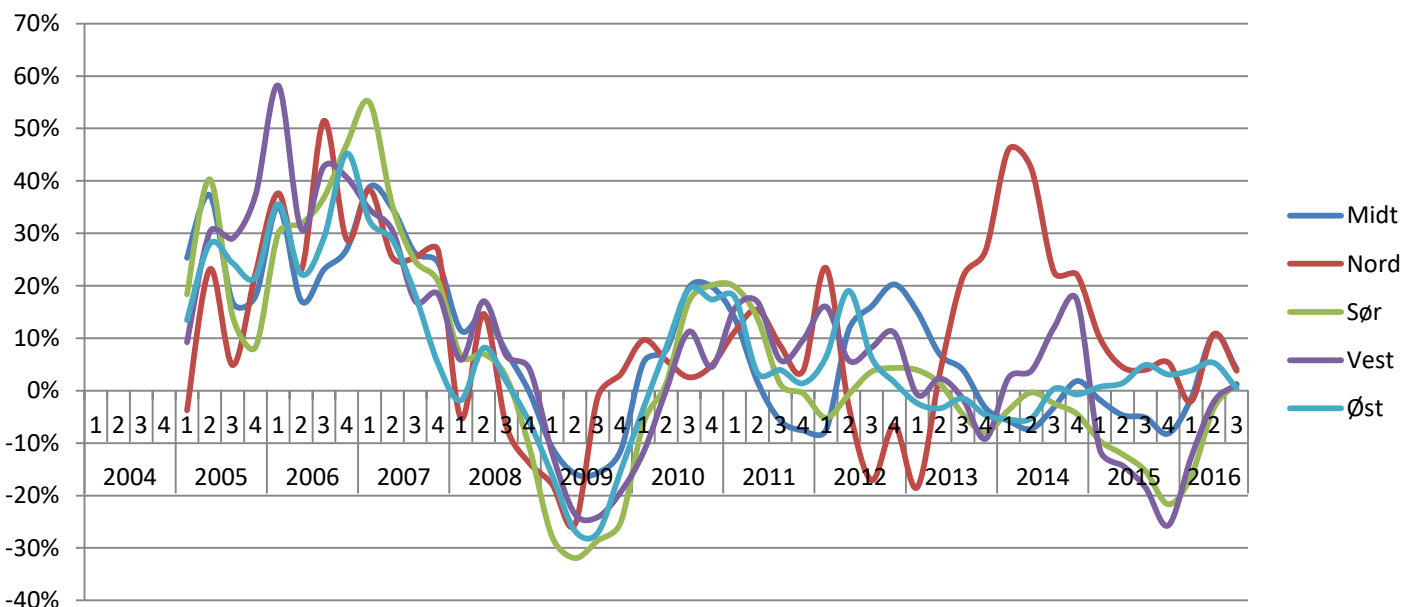

Regionvis utvikling – solgte timer

Østlandsregionen og da særlig Oslo er det klart største markedet for bemanningsbransjen. Her er en oversikt over utviklingen blant medlemmene i Bemanningsbransjen.

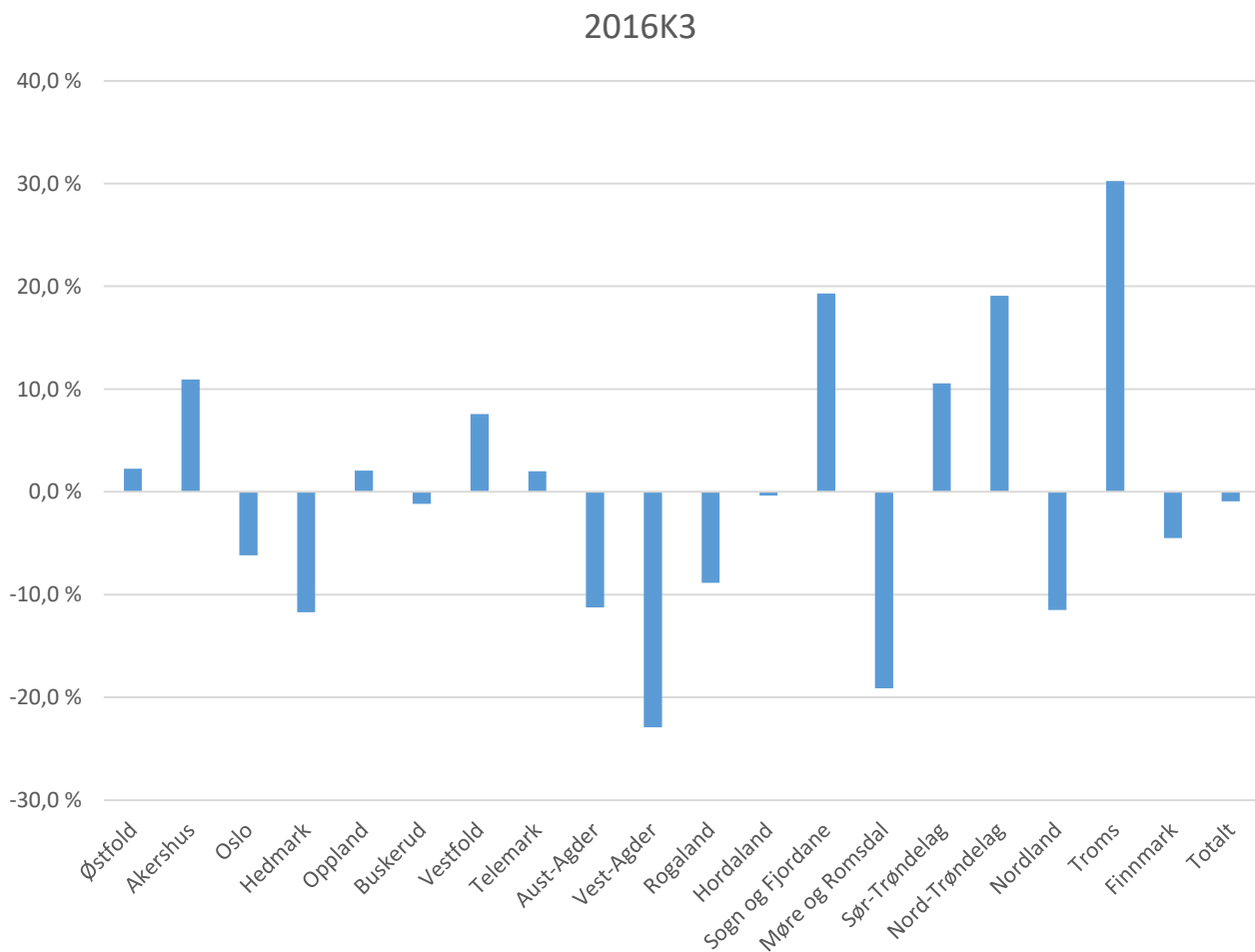
Det har vært variasjon i utviklingstakten blant landsdelene. I 3. kvartal er forskjellene mindre enn tidligere. Hovedtrenden er et stabilt marked og det er det oppgang i Midt-Norge (+4,14), Nord-Norge (+3,78), Sørlandet 1,33%, Østlandet (+1,32%) og på Vestlandet (0,42%). Trekker man fra de 2,2% timene som knytter seg til nyinnmeldte virksomheter ender man likevel opp med en total nedgang på 0,9%.

Fylkesvis utvikling

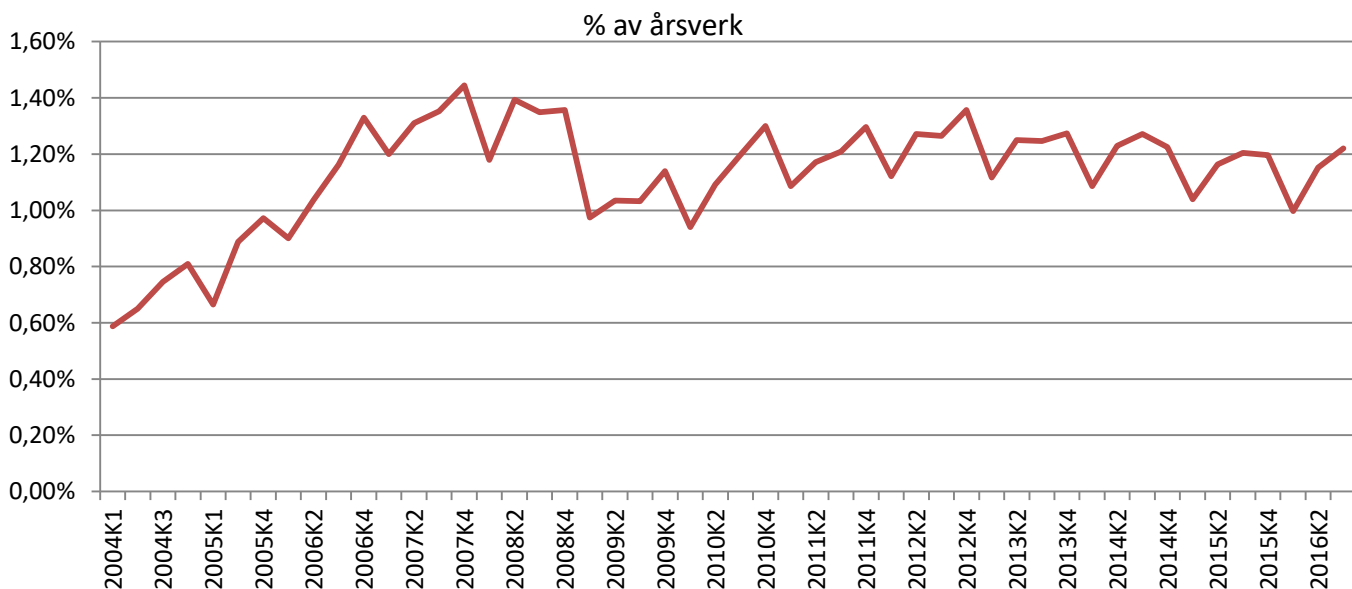
Det er stor variasjon mellom størrelsen på markedet i det enkelte fylke og hvordan markedet er sammensatt. De største markedene finner vi i Oslo, Akershus og Hordaland. Fylkene med høyest prosentandel av personer som jobber via bemanningsbransjen er Oslo, Sør-Trøndelag og Vestfold.

Her er et diagram som viser prosentvis utvikling per fylke sammenliknet med samme kvartal i fjor. Ni fylker hadde vekst. I Troms økte antall solgte timer med hele 30% mens det også var kraftig vekst i de små markedene Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag. Fylket med mest negativ utvikling var Vest-Agder med nedgang på 22,9%. Også i Møre og Romsdal var nedgangen kraftig (-19,1%). I Rogaland og Hordaland som har hatt mye nedgang i forbindelse med nedbemanningene i oljesektoren faller nå nedgangstakten.

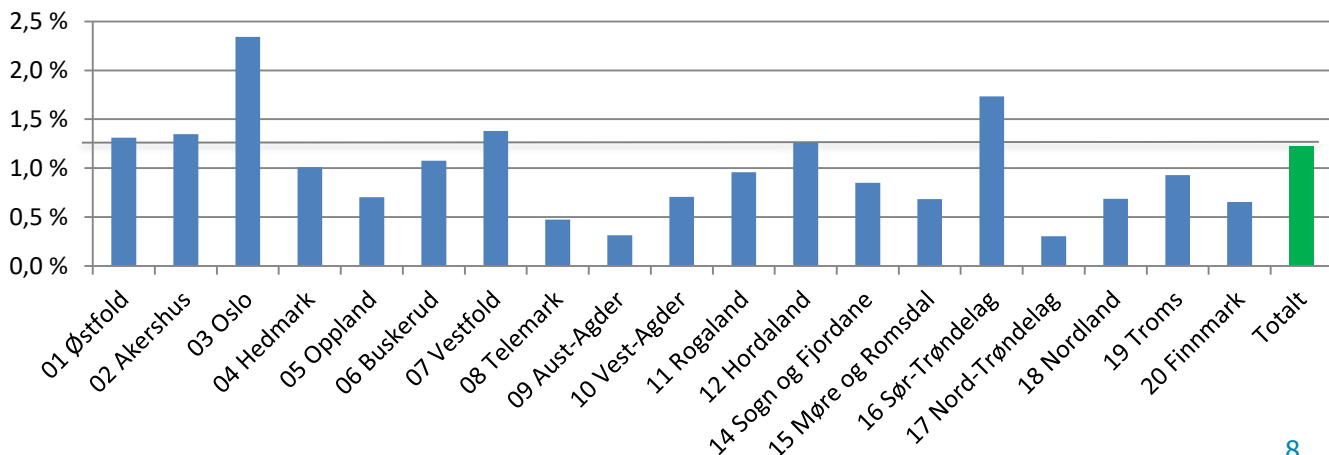

Penetrasjonsgrad - utvikling

Bemanningsbransjen måler hvor mange prosent av årsverkene i Norge som ytes gjennom bransjen. Det er store regionale variasjoner. Oslo er markedet med den klart høyeste penetrasjon. Mens prosentandelen av årsverkene som ble ytt gjennom bransjen på landsbasis økte fra 1,15% i 2. kvartal 2016 til 1,22% i 3. kvartal 2016, holdt penetrasjonsgraden i Oslo seg stabilt på 2,3%. Ser man utviklingen av penetrasjonsgraden på landsbasis over tid, ser man at den har ligget ganske flatt rundt 1 % siden 2004. Utviklingen i bemanningsbransjen er ganske proporsjonal med utviklingen i arbeidsmarkedet for øvrig. Jo flere årsverk som ytes på landsbasis, jo flere årsverk ytes gjennom bransjen.

Fylkesmessig penetrasjonsgrad

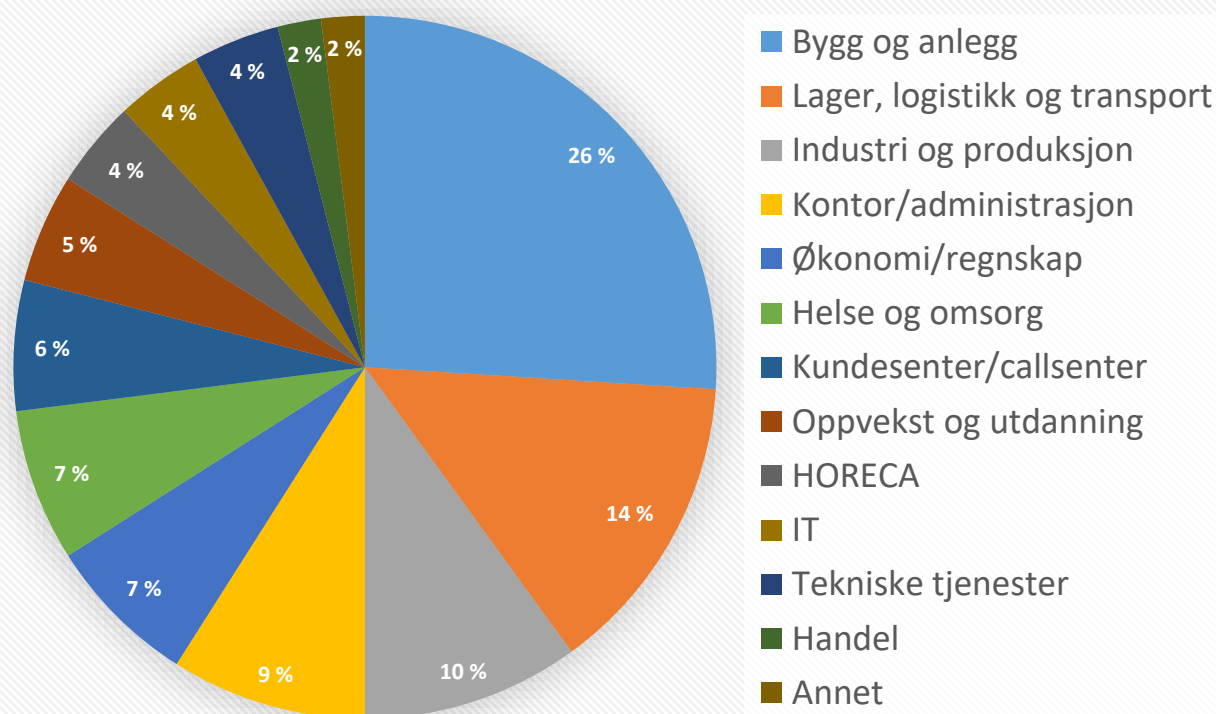

Yrkesområder 2015

Etter lovendringer i 2000 kan bemanningsbransjen levere personell på alle yrkesområder. I bransjestatistikken er dette grovoppdelt i 13 områder. Det siste området som er lagt inn i statistikken er oppvekst og utdanning.

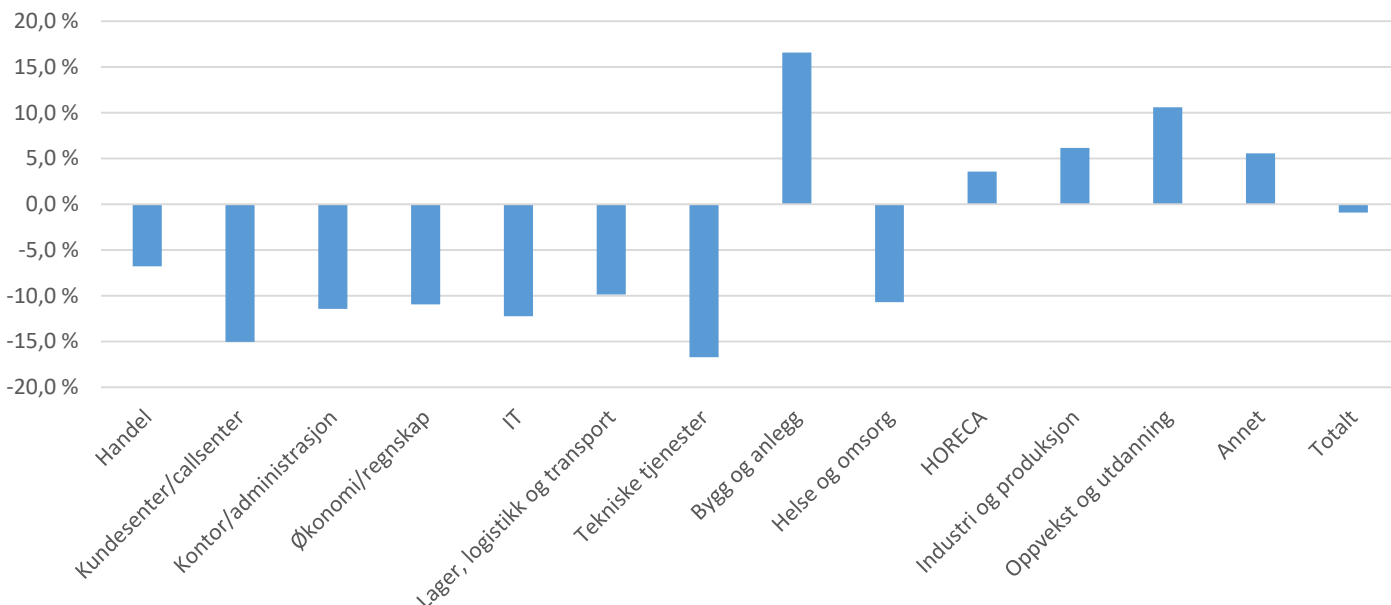
I 2015 var forholdet mellom bransjene som følger:

Bygg og anlegg	26 %
Lager, logistikk og transport	14 %
Industri og produksjon	10 %
Kontor/administrasjon	9 %
Økonomi/regnskap	7 %
Helse og omsorg	7 %
Kundesenter/callsenter	6 %
Oppvekst og utdanning	5 %
HORECA	4 %
IT	4 %
Tekniske tjenester	4 %
Handel	2 %
Annet	2 %

Yrkesområder 3. kvartal 2016

Utfakturerte timer – utvikling fra året før.

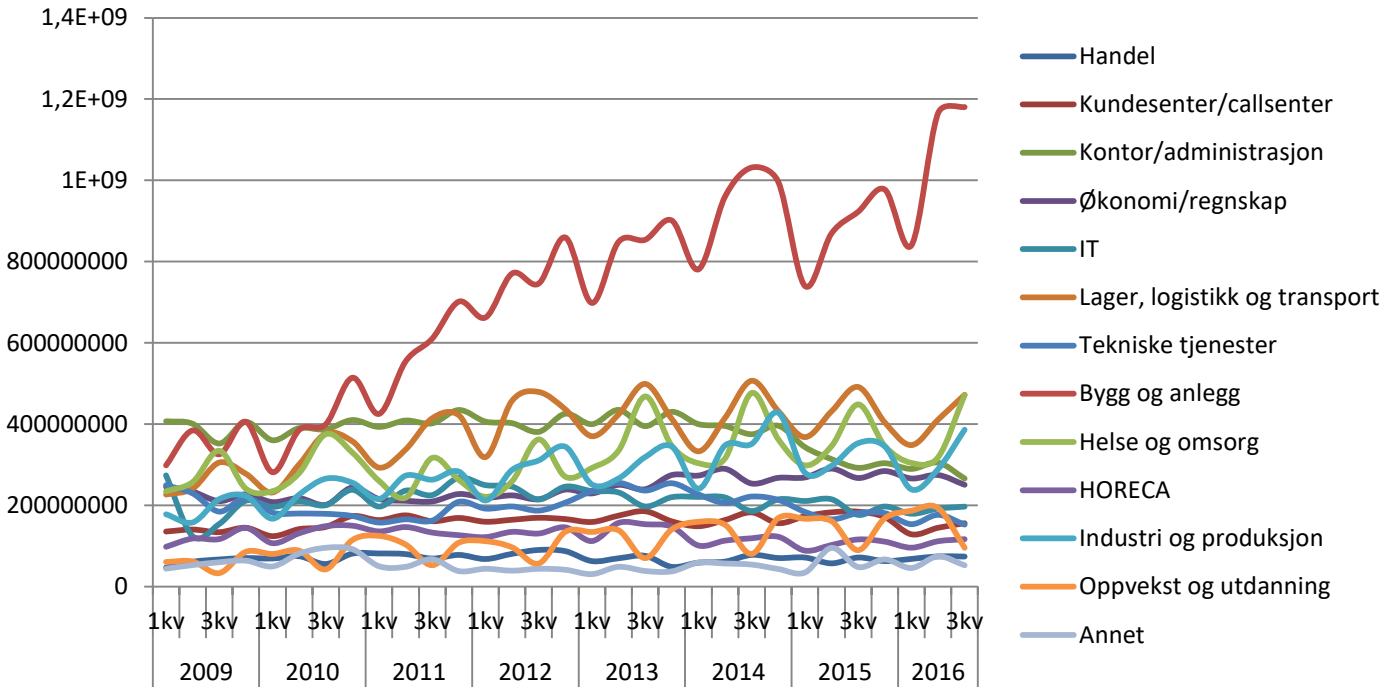
Justert for nye respondenter var aktiviteten i bransjen marginalt under nivået året før (-0,9%). Det er stor variasjon mellom yrkesområdene. Mange opplever et krevende marked. På 8 av 13 områder er det nedgang i forhold til samme kvartal året før. Det er verdt å merke seg kraftig nedgang i yrkesområdene Tekniske tjenester, Kundesenter/callsenter og IT. Samtidig er utviklingen positiv innen bygg, oppvekst og utdanning og Industri og produksjon.

	2016
Yrkesområde – fakturerte timer	3. kvartal
Handel	225 645
Kundesenter/callsenter	577 529
Kontor/administrasjon	787 415
Økonomi/regnskap	655 727
IT	326 217
Lager, logistikk og transport	1 627 511
Tekniske tjenester	315 533
Bygg og anlegg	3 447 003
Helse og omsorg	855 425
HORECA	445 036
Industri og produksjon	1 187 735
Oppvekst og utdanning	364 884
Annet	141 443
Totalt	10 957 103

Justert utvikling fra 3Q2015 til 3Q2016	
Handel	-6,8 %
Kundesenter/callsenter	-15,0 %
Kontor/administrasjon	-11,4 %
Økonomi/regnskap	-10,9 %
IT	-12,2 %
Lager, logistikk og transport	-9,9 %
Tekniske tjenester	-16,7 %
Bygg og anlegg	16,6 %
Helse og omsorg	-10,7 %
HORECA	3,6 %
Industri og produksjon	6,2 %
Oppvekst og utdanning	10,6 %
Annet	5,6 %
Totalt	-0,9 %

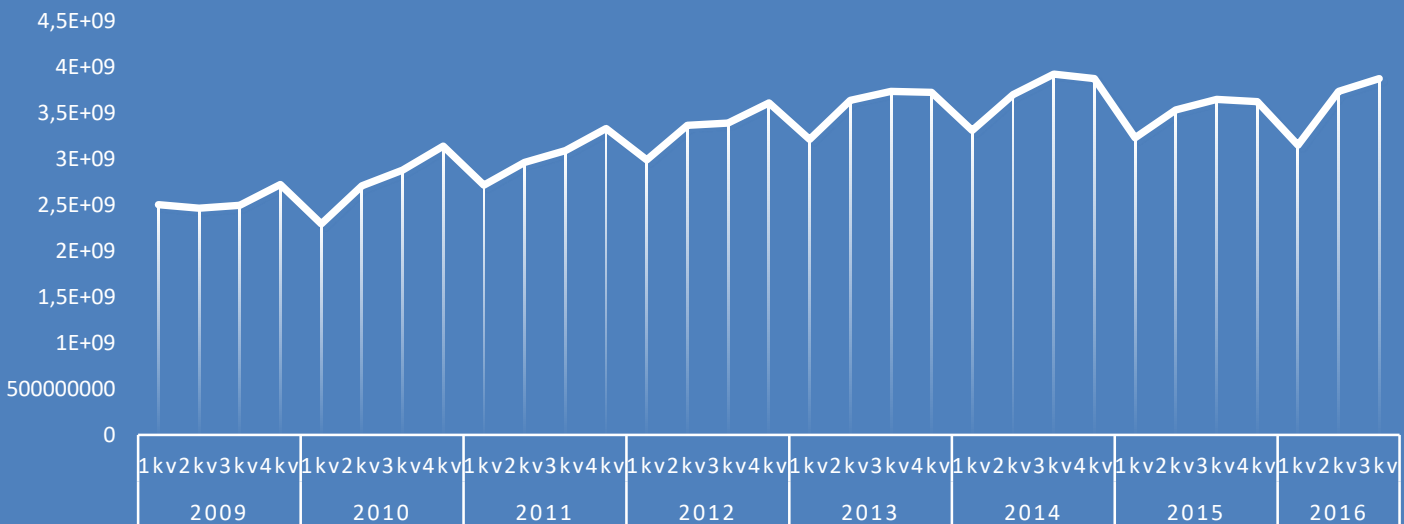
Yrkesområder 3. kvartal 2016

Omsetning

I 3. kvartal 2016 ble det innen personalutleie omsatt for kr 3 871 891 930,-. Av dette sto nye medlemmer for 2,1%. Justert for nye respondenter var utviklingen fra året før en økning på 4,1%.

TOTAL OMSETNING

Utvikling i antall timer sett i forhold til omsetning

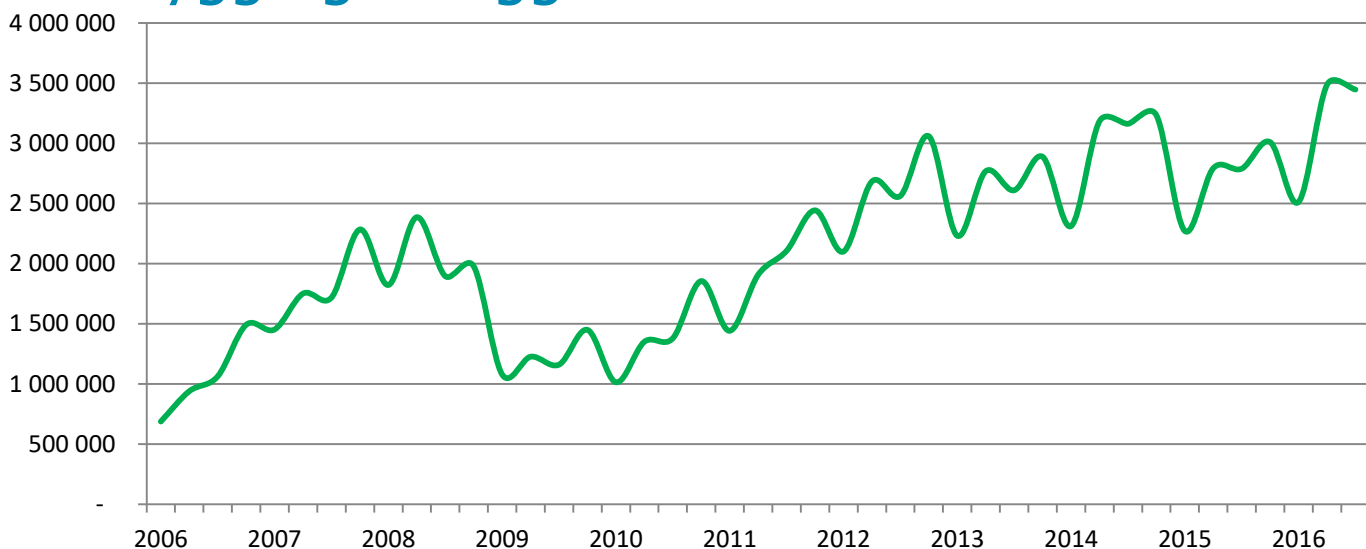
I forbindelse med innføring av nye regler for likebehandling av innleid personell var det en viss interesse for i hvilken grad dette hadde innvirket på kostnadsbildet ved innleie fra bemanningsbransjen. Justert for konsumprisindeksen var det vår beregning at de nye reglene om innleie i 2013 påførte bedriftene en gjennomsnittlig kostnadsøkning på ca. 5%. Dette var i overenstemmelse med prognosene og viste at det nye regelverket ikke nødvendigvis innebar store endringer fra den praksis norske bemanningsbedrifter fulgte tidligere. Avstanden mellom kurvene indikerer prisutviklingen. Med tanke inflasjon bør kurven for omsetning alltid ligge litt over kurven for antall timer. I motsatt fall indikerer dette prisnedgang. I 3. kvartal 2016 økte omsetningen med 4,1% mens antall timer sank marginalt(-0,9%).

Prosentvis utvikling timer og omsetning

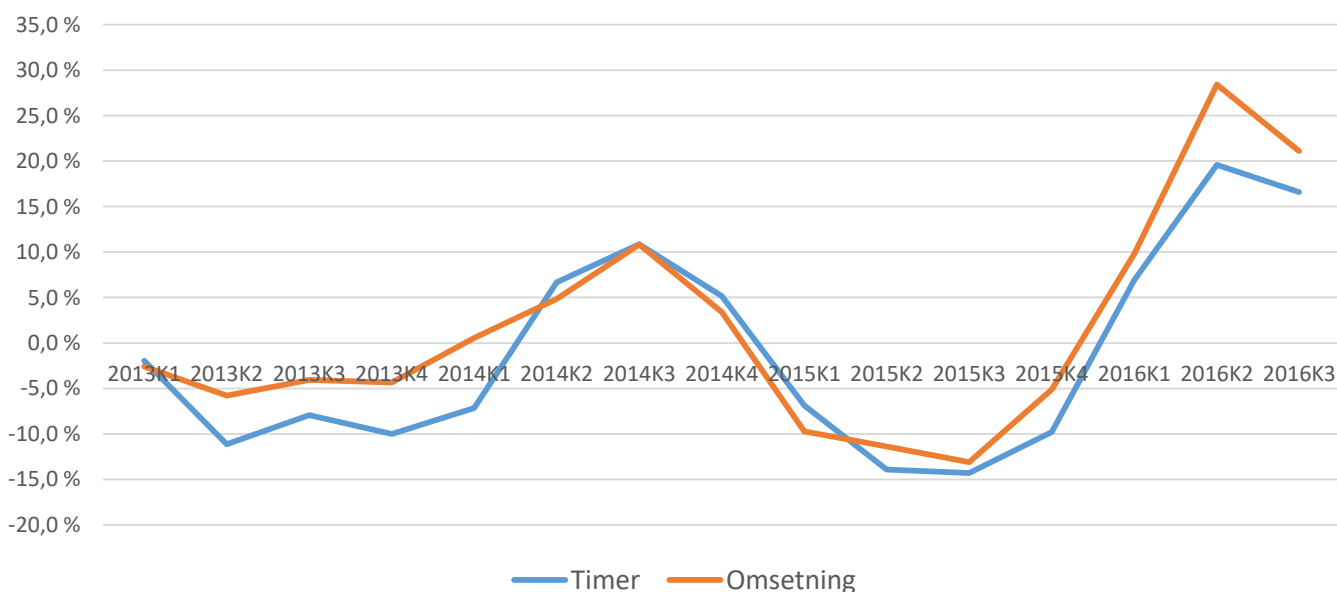

Yrkesområder – utvikling

Bygg og anlegg

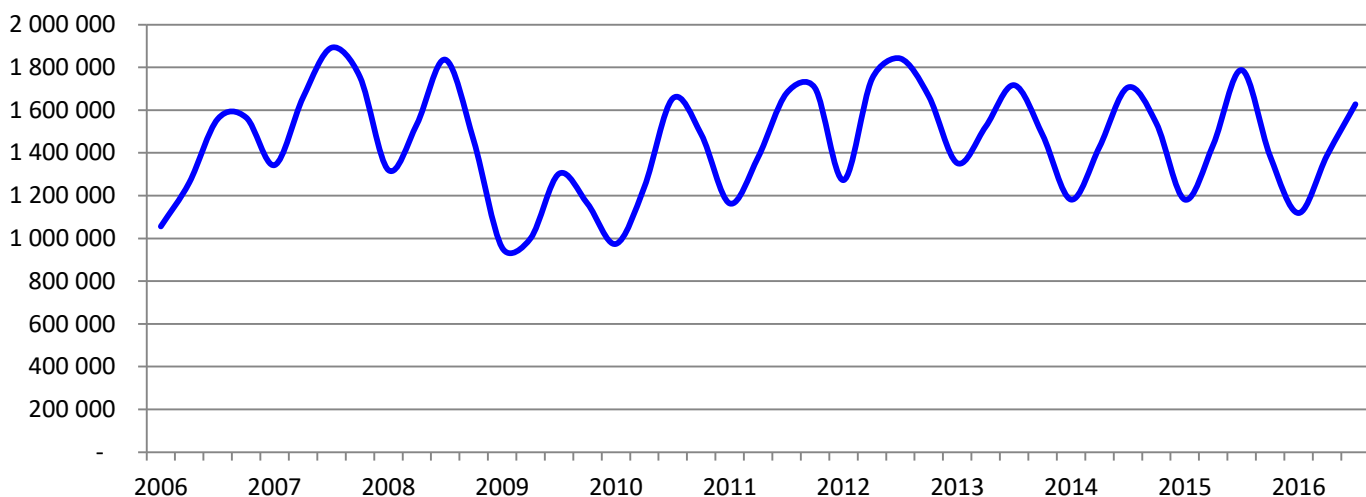

I 2015 utgjorde yrkesområdet bygg og anlegg mer enn 26% av alle solgte timer. Gjennom 2014 var det vekst i solgte timer som overgikk omsetningsutviklingen, noe som indikerte kraftig press på marginene. I 2015 var utviklingen negativ. Fra 2016 er det igjen vekst innen bygg. I 3. kvartal økte antallet solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før med 16,6%. Samtidig økte omsetningen med 21,1%. I fjor utgjorde yrkesområdet ca. 6200 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis utvikling i utfakturerte timer og omsetning sett i forhold til samme kvartal året før, justert for nye respondenter til ordningen:

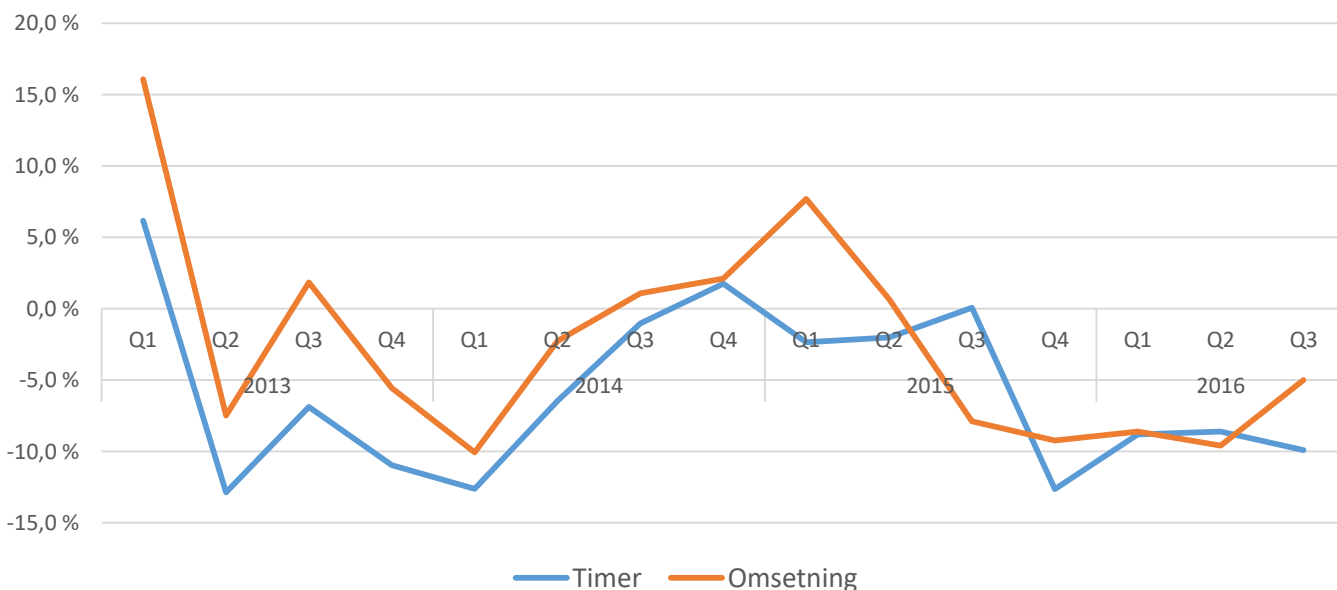

Yrkesområder – utvikling

Lager logistikk transport

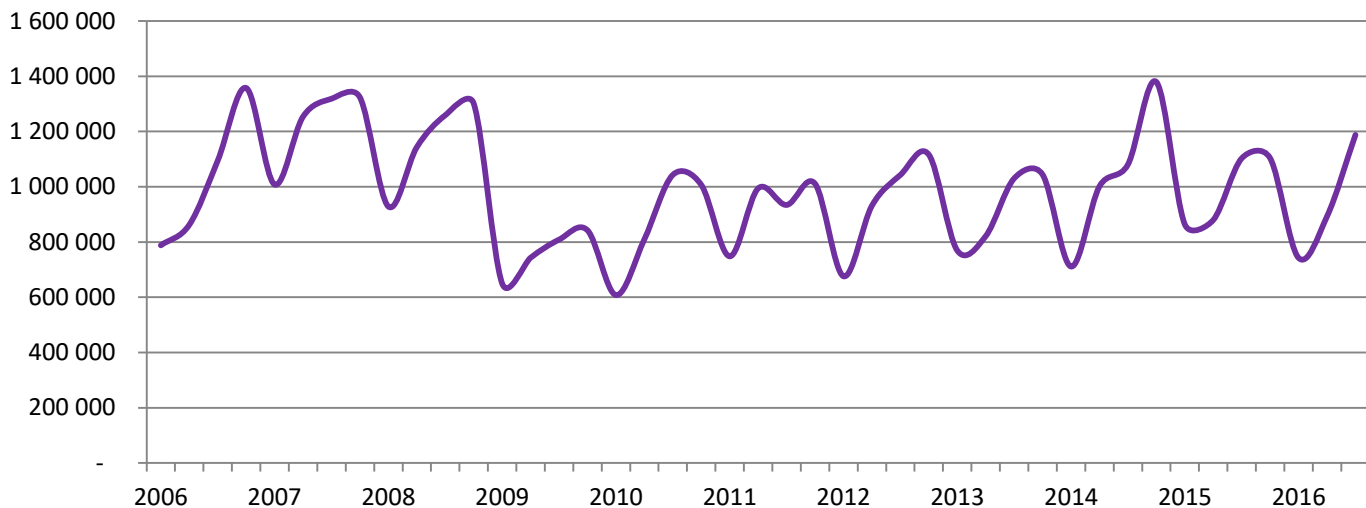

I 2015 utgjorde yrkesområdet lager/logistikk/transport 14% av bransjens solgte timer, noe som betyr at dette var bransjens nest største område. Yrkesområdet kjennetegnes med store sesongsvingninger. I 2013 og 2014 krympet markedet, noe som man regner med at skyldes usikkerhet i forbindelse med nye rammevilkår for bransjen samt større usikkerhet i norsk økonomi. Gjennom 2015 stabiliserte markedet seg inntil i 4. kvartal da det ble en nedgang i solgte timer på hele 12,6%. Samtidig sank omsetningen med 9,2%. I 2016 har nedgangen fortsatt. I 3. kvartal var det nedgang i timer (-9,9%) og omsetning (-5%). I 2015 utgjorde yrkesområdet ca. 3310 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis årlig utvikling i solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

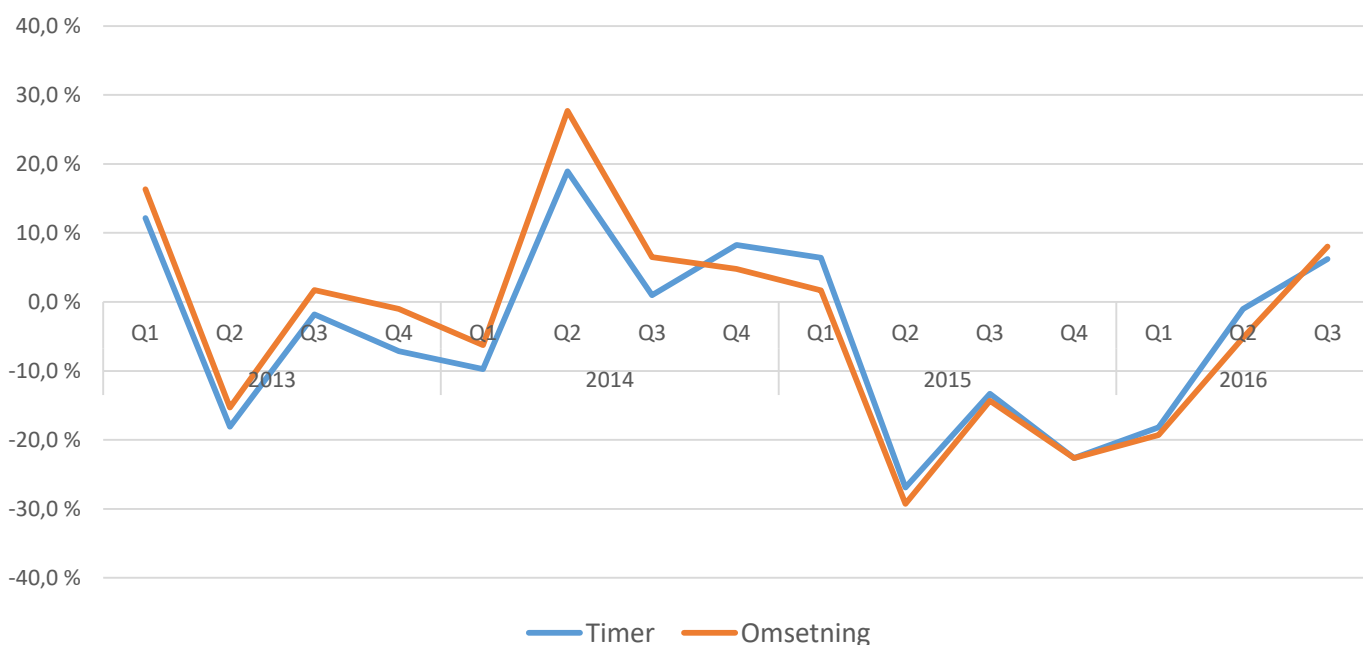

Yrkesområder – utvikling

Industri og produksjon

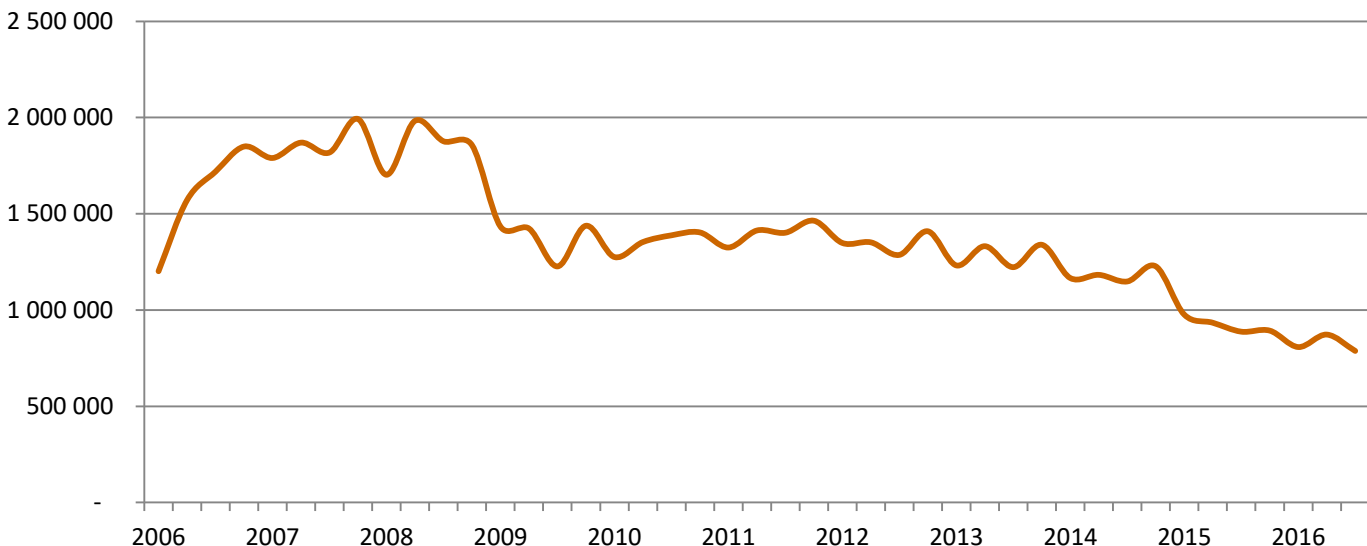

I 2015 var yrkesområdet industri og produksjon det 3. største med 10% av de solgte timene. Etter en vekst på 8,3% i 4. kvartal 2014 var man for første gang tilbake på nivået fra før finanskrisen. I 2015 synker oljeprisen og trenden snur. Gjennom året falt både solgte timer og omsetning betydelig. Nedgangen fortsatte i første halvår i 2016 men med lavere nedgangstakt, noe som indikerte et skifte. I 3. kvartal snudde markedet og det ble omsatt 6,2% flere timer enn året før. Omsetningen økte samtidig med 8%. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 2260 heltidsstillinger. Nedenfor er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenlignet med tilsvarende kvartal året før.

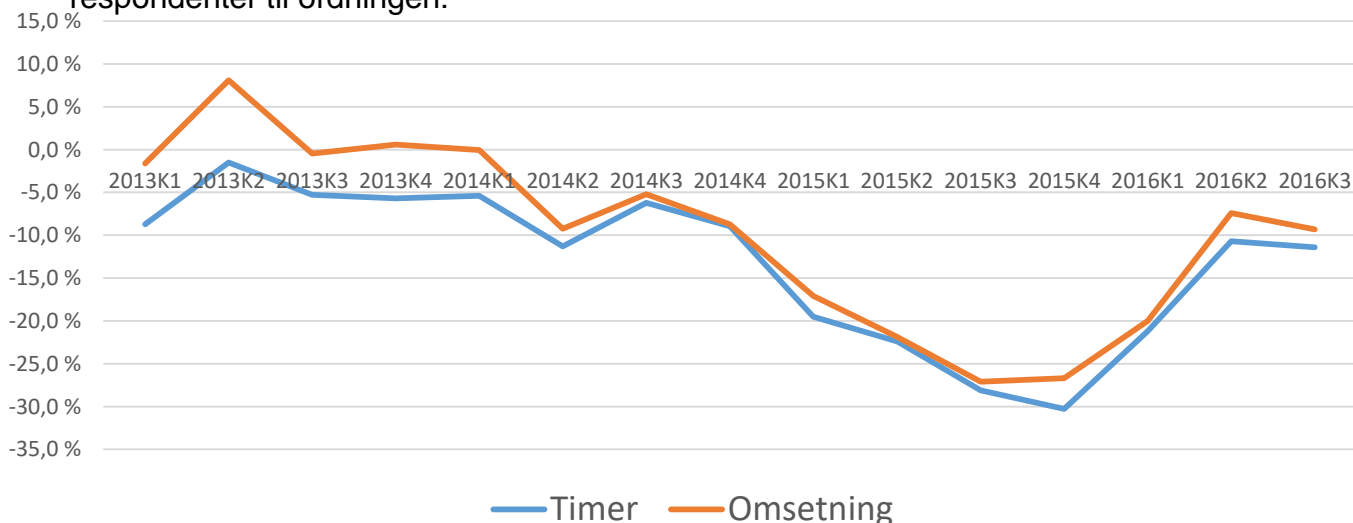

Yrkesområder – utvikling

Kontor og administrasjon

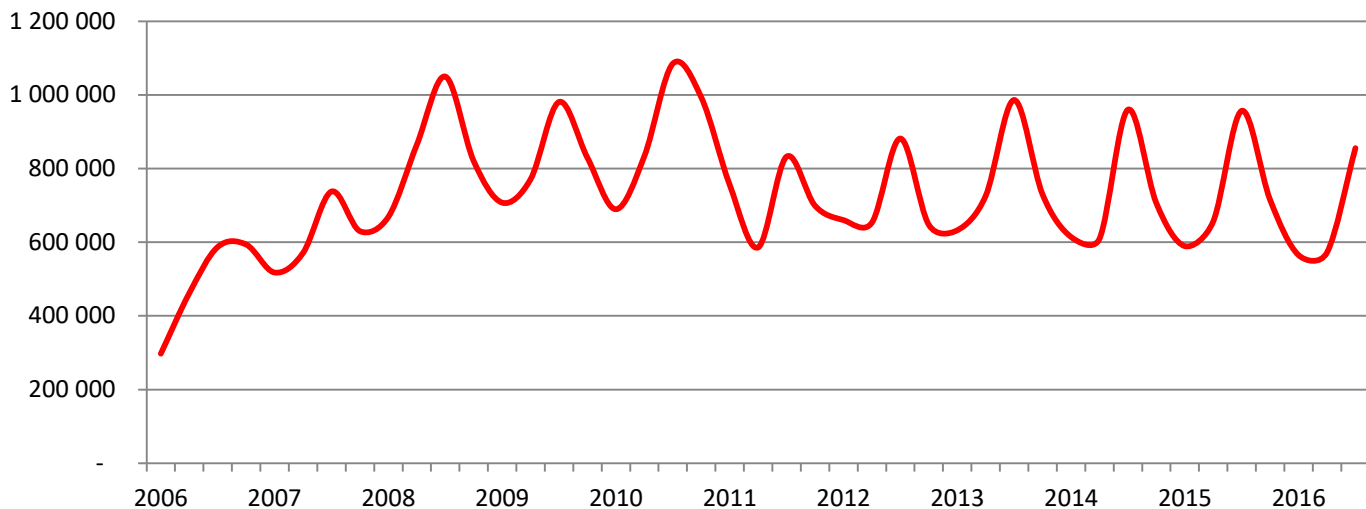

I 2015 var området kontor og administrasjon det fjerde største med ca. 9% av de solgte timene i bransjen. Gjennom de senere år har det vært en gradvis nedgang og i 3. kvartal 2016 var nedgangen i solgte timer på 11,4%. Antall timer er nå på det laveste nivået vi har sett siden statistikken ble etablert i 2006. Samtidig var nedgangen i omsetning på 9,3%. Mange ansatte innen administrasjon har mistet jobben i oljerelatert virksomhet, og dette er nok en del av begrunnelsen for den kraftige nedgangen det siste året. Samtidig har det skjedd strukturelle endringer i arbeidslivet. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 2110 heltidsstillinger. I løpet av året anslås det at ca. 6300 arbeidet innenfor yrkesområdet i kortere eller lengre tid. Her er et diagram over prosentvis utvikling sammenliknet med året før for solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

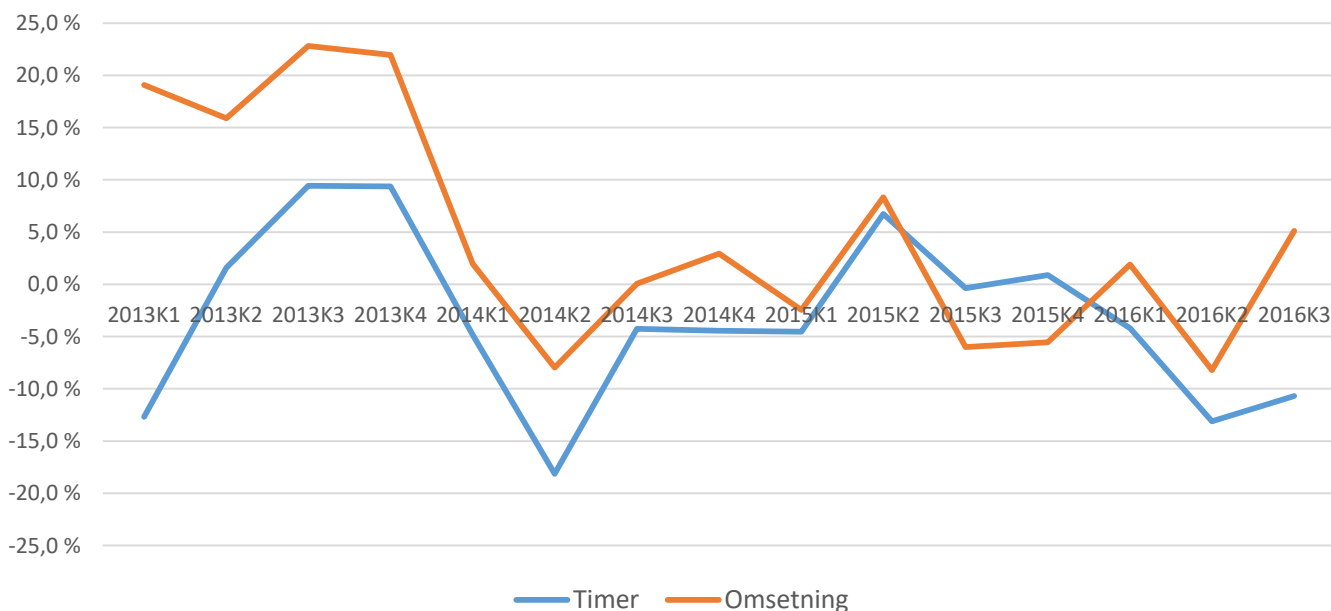

Yrkesområder – utvikling

Helse og omsorg

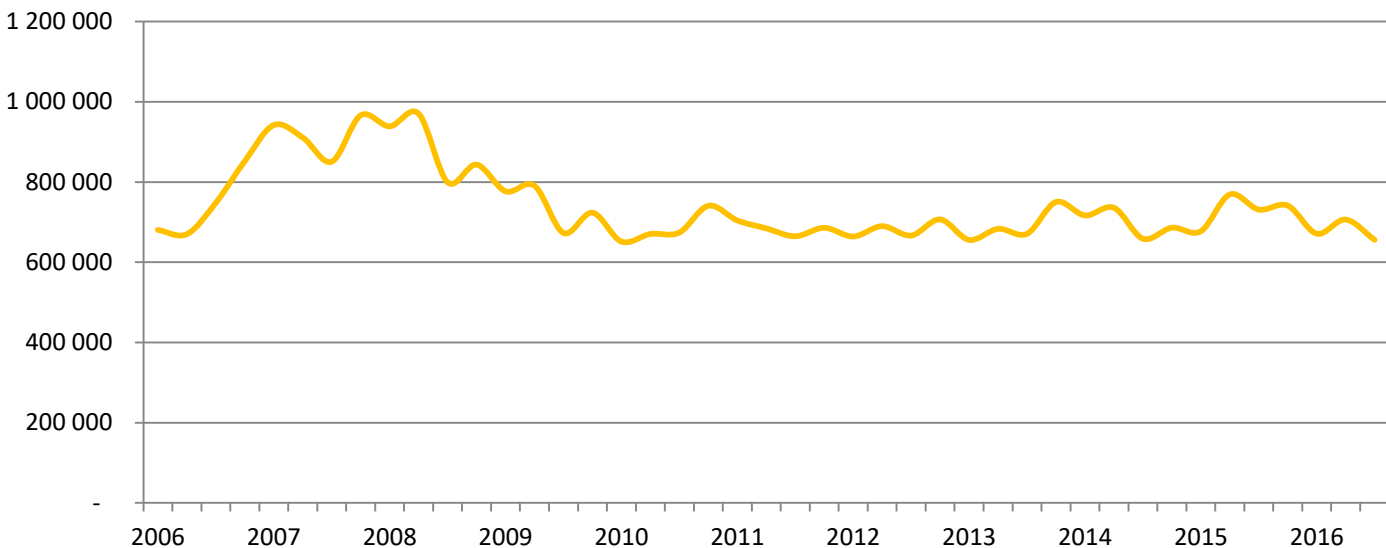

Det er stor mangel på helsearbeidere i Norge. Bemanningsbransjen gjør en viktig jobb for å avhjelpe mangelen og sikre et forsvarlig helsevesen. Det store flertallet av arbeidstakerne innen dette feltet kommer fra Sverige. I 3. kvartal 2016 var det en nedgang i solgte timer på 10,7%. Samtidig økte omsetningen med 5,1%. Her skjedde det altså en prisøkning. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 1700 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenliknet med tilsvarende kvartal året før:

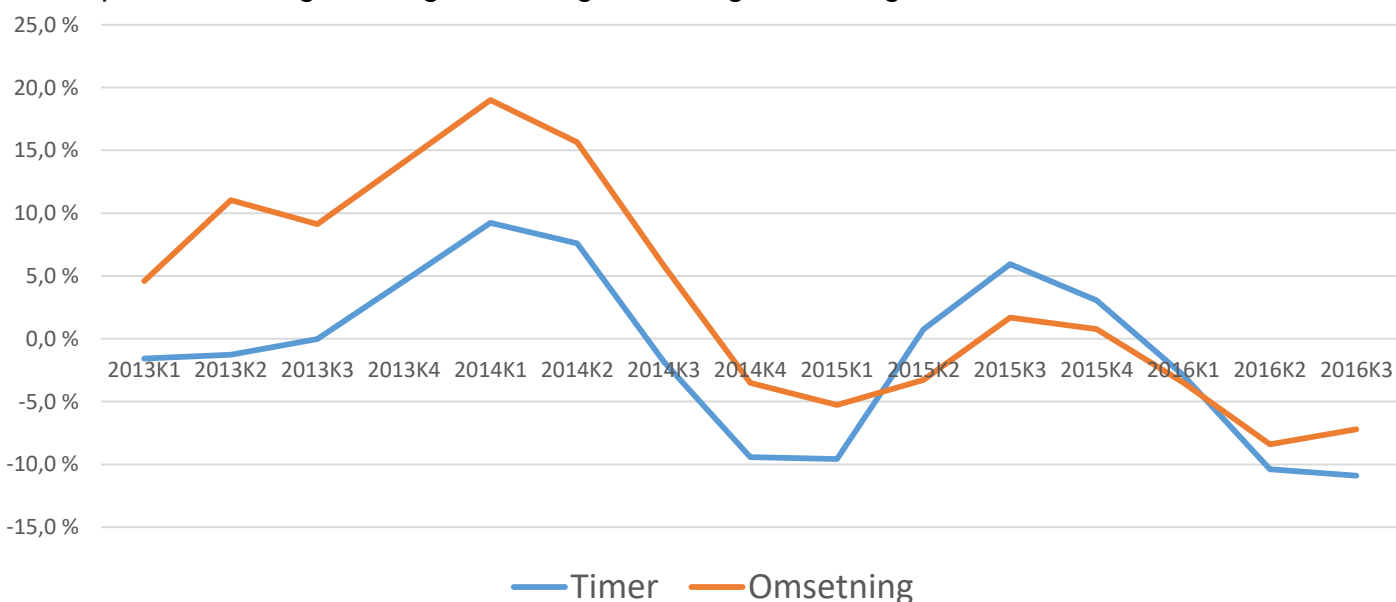

Yrkesområder – utvikling

Økonomi & regnskap

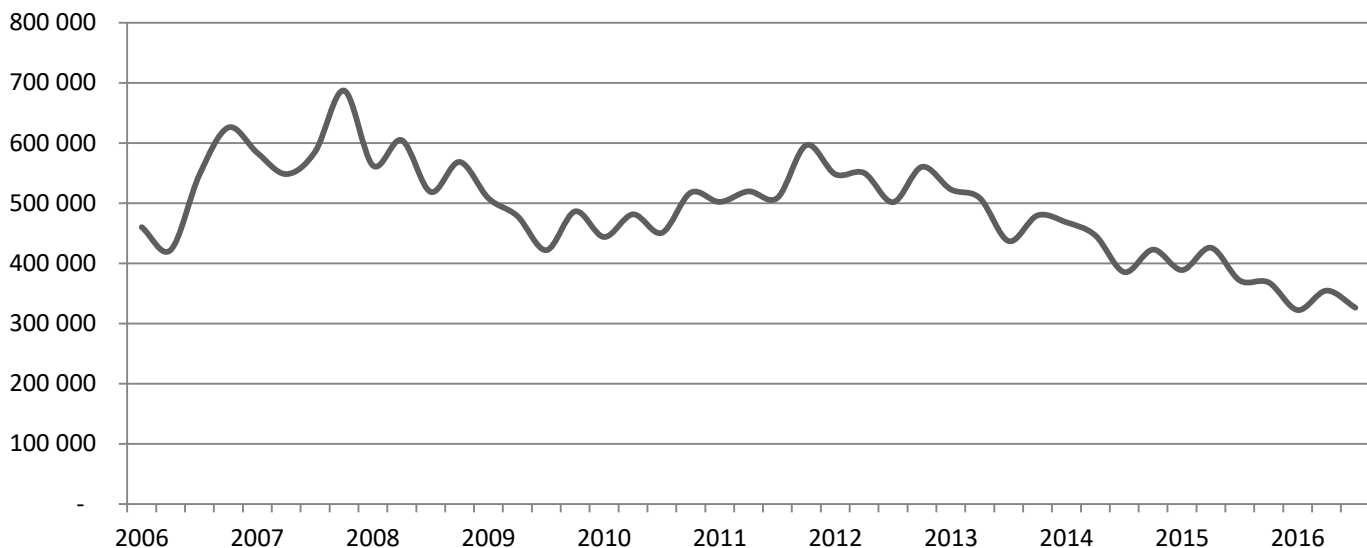

Innen økonomi og regnskap har utviklingen vært ganske stabil etter en kraftig nedtur i forbindelse med finanskrisen i 2009. I 3. kvartal 2015 økte antall solgte timer innen dette segmentet med 5,9% til et nivå som er det høyeste siden 2009 og i 4. kvartal fortsatte den positive utviklingen med 3% vekst i forhold til året før. Utviklingen har imidlertid vært negativ i 2016. I 3. kvartal falt antall solgte timer med 10,9%. Omsetningen gikk ned 7,2%. I 2015 utgjorde økonomi ca 1670 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

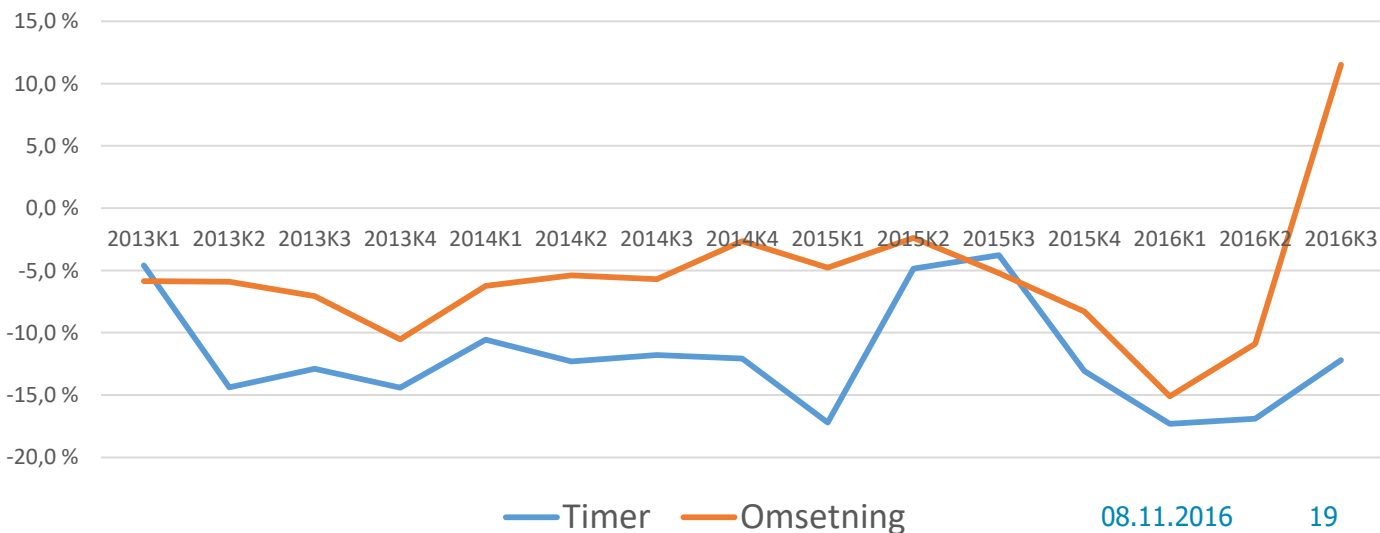

Yrkesområder – utvikling

IT

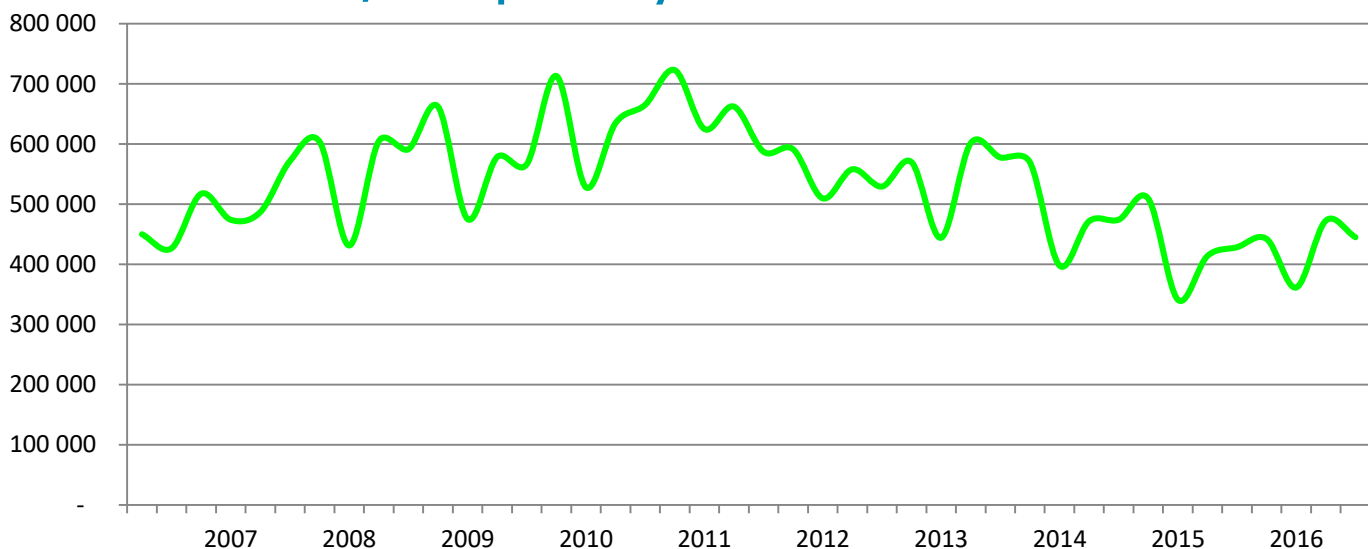

Innen IT har det siden midten av 2012 vært nedgang. I 3. kvartal 2016 var nedgangen på 12,2%. Samtidig er det verdt å merke seg at omsetningen steg med 11,5%. Nedgangen i timer har sammenheng med at en del IT oppgaver som tidligere ble utført av bemanningsbransjen nå er outsourcet eller flyttet ut av landet. Denne utviklingen satte ekstra fart i 2013 da likebehandlingsprinsippet ble tatt inn i arbeidsmiljøloven og kostnaden ved innleie økte. Med den kraftige prisstigning som veksten i omsetning indikerer er det mye som tyder på at bemanningsbransjen satser på å levere høyere kvalifisert og høyere lønnet personell fremfor å håndtere enklere IT oppgaver hvor man i stor grad møter konkurranse fra offshoring. I 2015 utgjorde IT ca 900 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling i forhold til samme kvartal året før for solgte timer og omsetning:

Yrkesområder – utvikling

HORECA/Hospitality

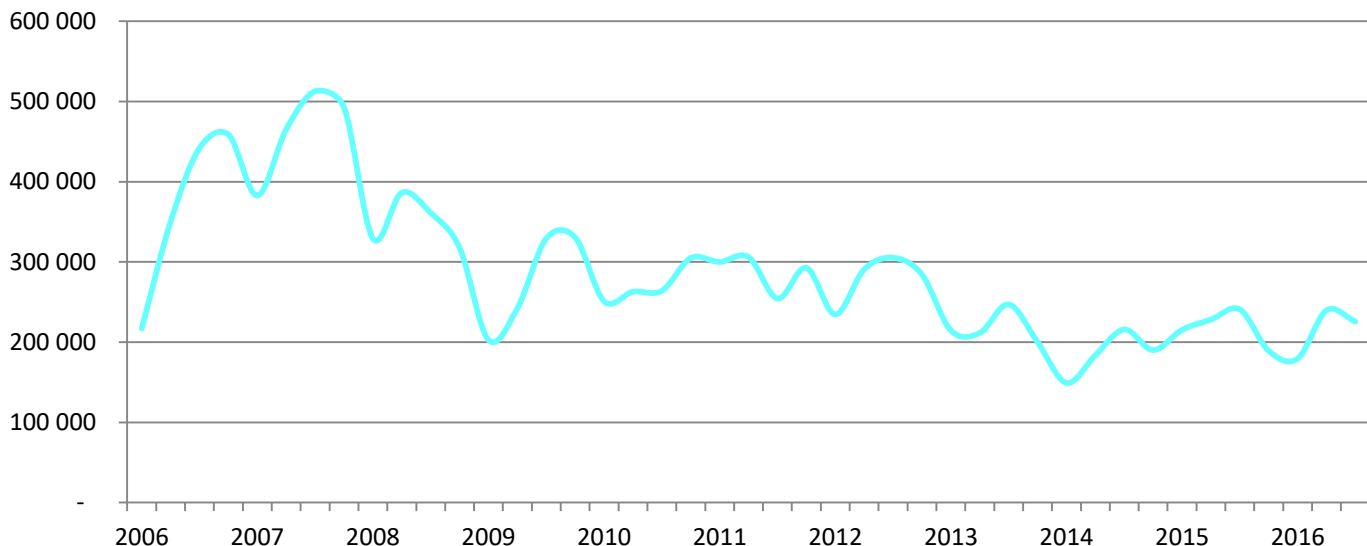

I 2016 har det vært en positiv utvikling innen dette yrkesområdet. Det ble i 3. kvartal omsatt 3,6% flere timer enn samme kvartal året før. Samtidig økte omsetningen bare med 0,2%, noe som tyder på prisnedgang. Her skjer en stabilisering innen yrkesområdet etter flere år med nedgang i forbindelse med økt outsourcing på bekostning av innleie. Forholdet mellom timer og omsetning indikerer imidlertid press på marginene. Her er et diagram over justert prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

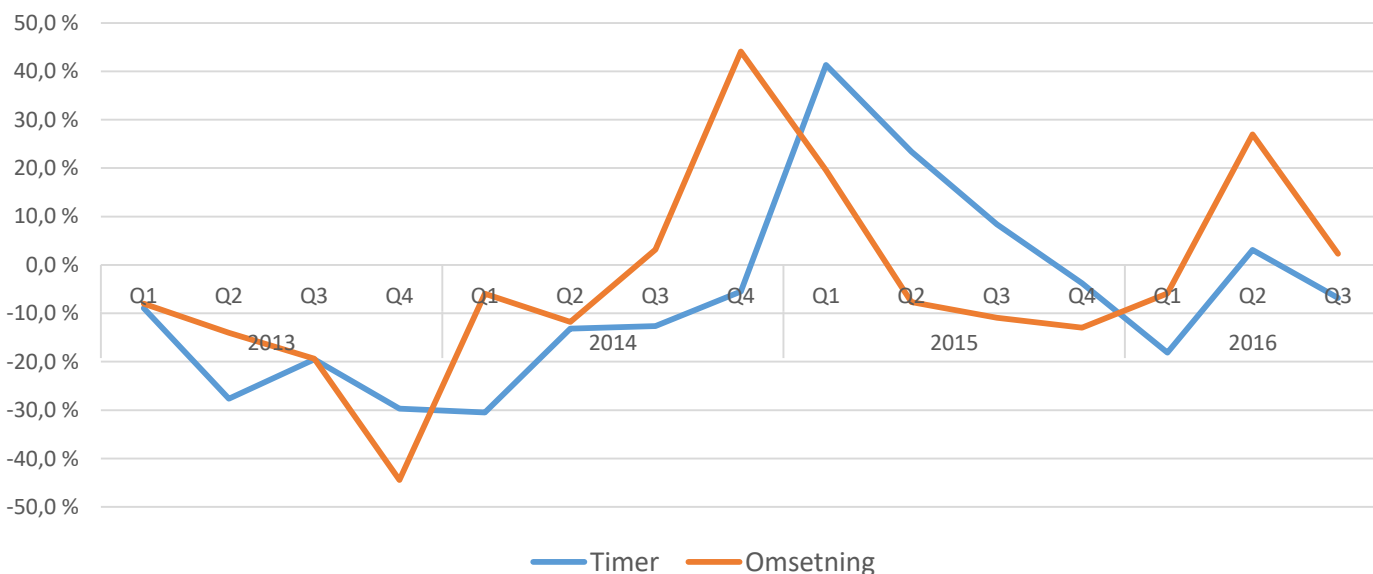

Yrkesområder – utvikling

Handel

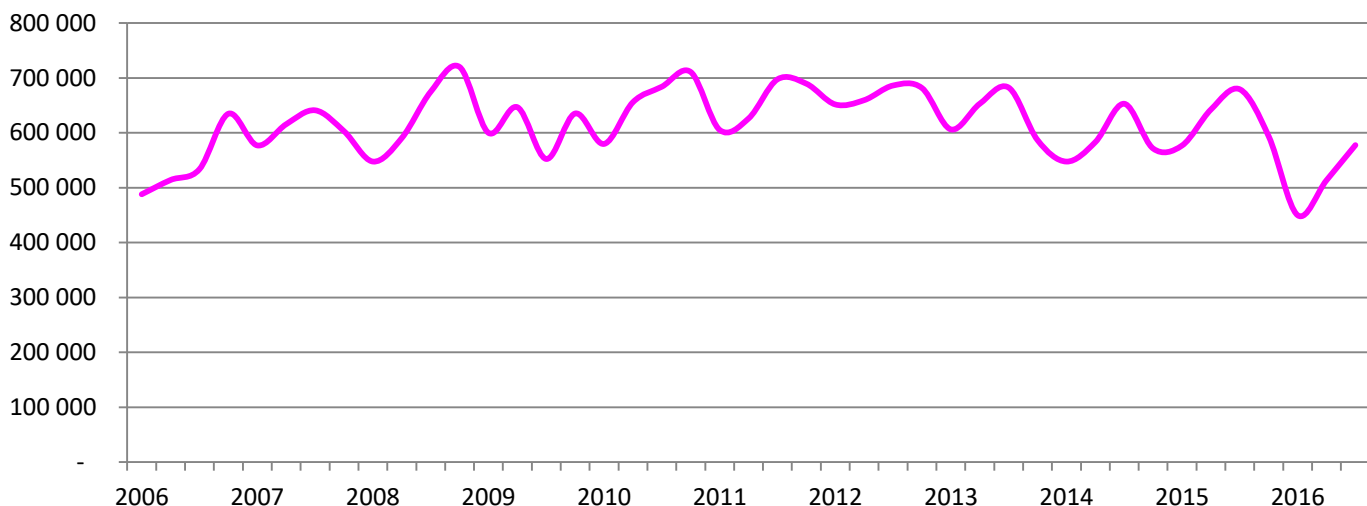

Etter en topp i 2007 har omsatte timer innen handel sunket. I 2013 og 2014 har det skjedd en kraftig nedgang i omsatte timer. I 2015 snudde utviklingen og markedet vokste. I 3. kvartal 2016 er det nedgang i solgte timer (6,8%) mens omsetning vokser med 2,3%. Dette tyder på prisstigning og det leveres mer personell innen høyere betalte salgsjobber. Her er diagram over justert prosentvis årlig utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning:

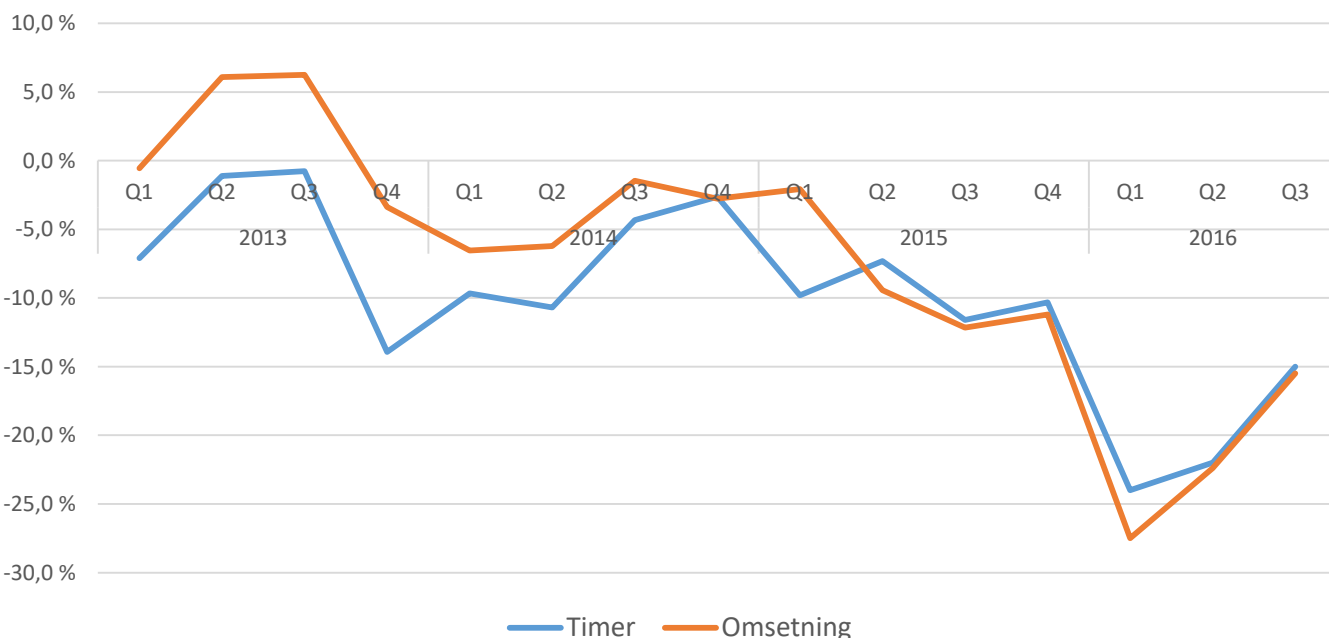

Yrkesområder – utvikling

Kundesenter / Callsenter

Kundesenter/callsenter har vært et middels stort område innenfor bemanningsbransjen. Det har vært jevnt behov for personell siden 2006. I siste halvår av 2012 begynte en nedgang i yrkesområdet som har fortsatt siden. I 3. kvartal 2016 var nedgangen på hele 15%. Samtidig sank omsetningen med 15,5%. Mye tyder på at offshoring av callsentertjenester har krympet markedet for denne tjenesten i Norge. Ca. 1430 årsverk ble i 2015 levert gjennom bemanningsbransjen. Her er et diagram som viser årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning sammenliknet med samme kvartal året før.

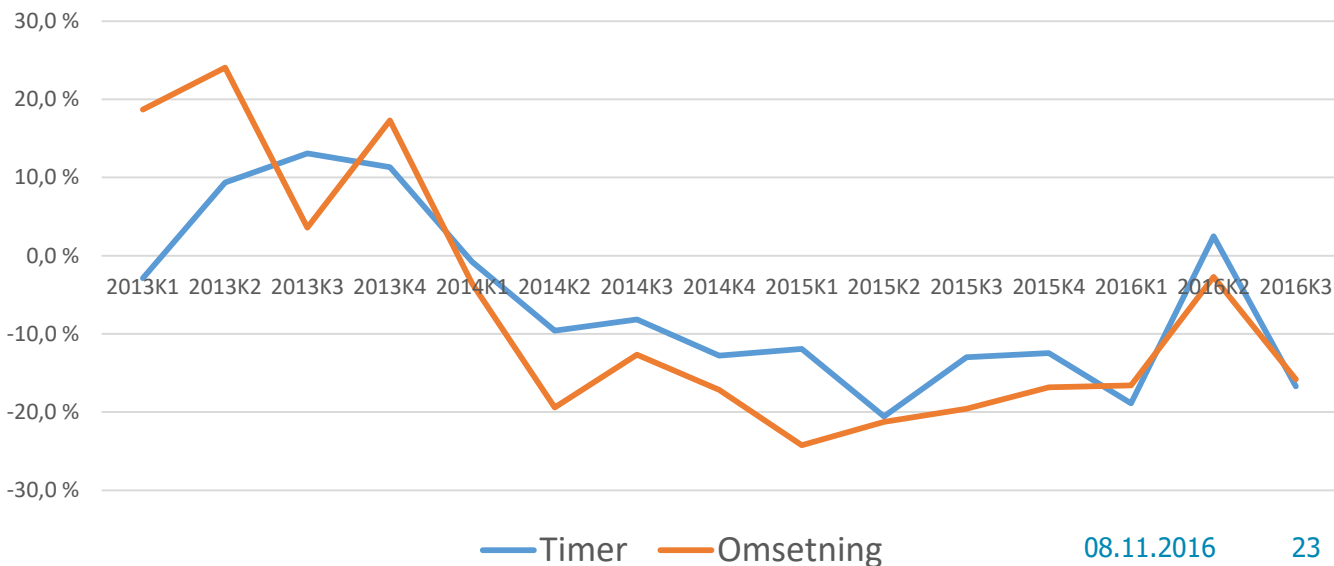

Yrkesområder – utvikling

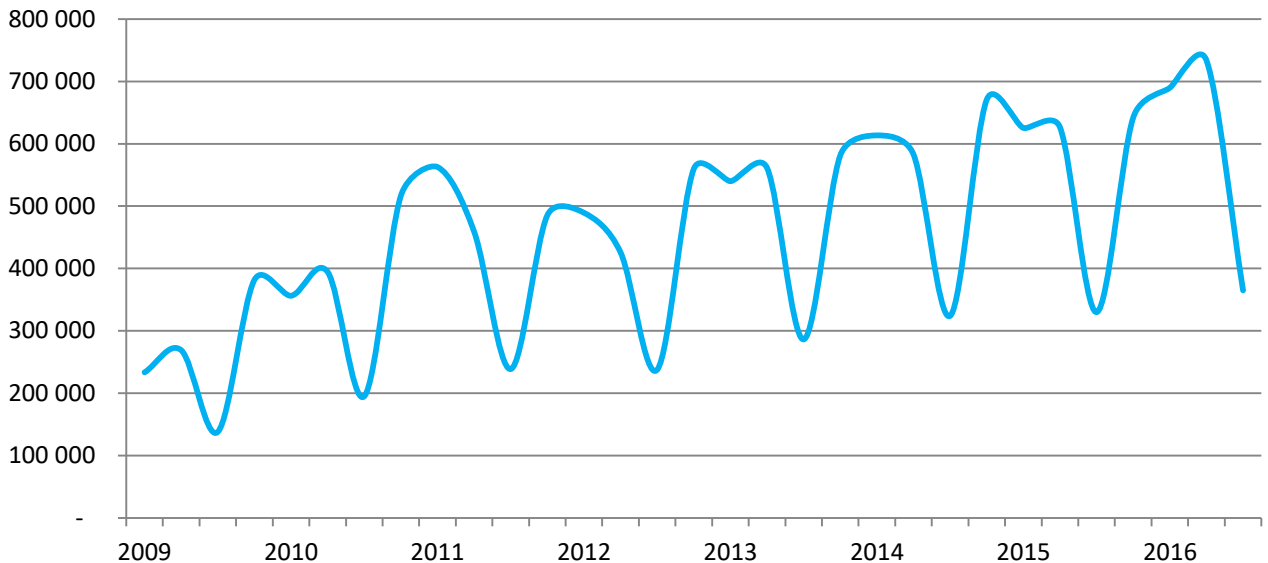
Tekniske tjenester

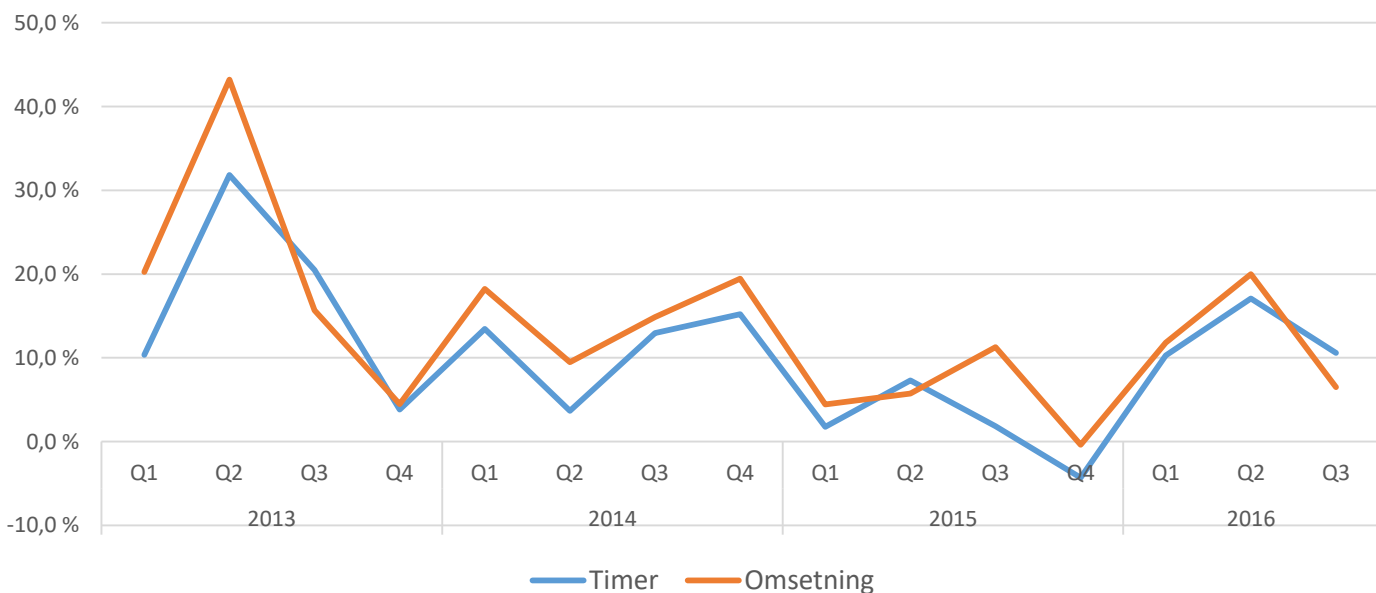
Tekniske tjenester dekker høyere kvalifisert teknisk personell, særlig ingeniører. Dette er et område hvor arbeidsgivere har hatt problemer med å få tilgang til kvalifisert personell, og hvor bemanningsbransjen har gjort en viktig jobb for å skaffe kompetent arbeidskraft. Det var i forbindelse med krisen i 2009 en tydelig nedgang. Etter dette stabiliserte markedet seg på et lavere nivå. Det var hele tiden etterspørsel etter personell i Norge, men det var ikke så lett å finne kandidater i utlandet. Fra siste halvår av 2011 var det en positiv utvikling i tilknytning til at det er stor mangel på ingeniører i Norge og flere ledige ingeniører i utlandet i tilknytning til Eurokrisen. Veksten i 2012 og 2013 viste at yrkesområdet i liten grad ble preget av de nye rammevilkårene for bemanningsbransjen. Fra 2014 har bransjen fått føle konsekvensene av innstramminger i oljeindustrien og det har vært nedgang. I 3. kvartal 2016 sank solgte timer med hele 16,7%. Samtidig sank omsetningen med 15,8%. Her er oversikt over justert årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning i forhold til året før:

Oppvekst og utdanning

Oppvekst og utdanning er et område som innbefatter personell til barnehager og skoler. Både barnehager og skoler har et stort behov for kompetente vikarer. Etterspørselen er tett knyttet til skoleåret, og aktiviteten om sommeren er lav. Siden 2012 har det, unntatt i 4. kvartal 2015, vært vekst i utleie til oppvekst og utdanning. I 3. kvartal 2016 var det en vekst i forhold til året før på 10,6%. Samtidig økte omsetningen med 6,5%. Aktiviteten innen yrkesområdet er høy men det er press på marginene. I 2015 utgjorde oppvekst og utdanning ca. 1270 årsverk. Her er en oversikt over prosentvis utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning.

Justerte tall for bransjeutvikling

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før.

Fylke	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3
Østfold	-10,1 %	-12,0 %	-3,4 %	4,5 %	0,2 %	19,4 %	2,2 %
Akershus	-5,4 %	-12,7 %	-6,9 %	-14,3 %	3,3 %	17,9 %	10,9 %
Oslo	-3,2 %	-0,9 %	0,6 %	2,0 %	0,4 %	-5,0 %	-6,2 %
Hedmark	6,0 %	23,1 %	8,1 %	-7,6 %	-5,4 %	-20,8 %	-11,7 %
Oppland	13,0 %	30,6 %	6,5 %	16,0 %	-1,8 %	-6,2 %	2,1 %
Buskerud	-15,6 %	-13,6 %	-22,1 %	-22,6 %	-12,5 %	5,3 %	-1,2 %
Vestfold	-0,5 %	-13,0 %	-12,7 %	-18,7 %	-14,0 %	-13,9 %	7,6 %
Telemark	-34,8 %	-28,9 %	-14,6 %	-26,5 %	-12,2 %	0,9 %	2,0 %
Aust-Agder	-34,4 %	-40,8 %	-19,1 %	-7,3 %	-12,7 %	40,1 %	-11,3 %
Vest-Agder	-7,5 %	-4,4 %	-13,7 %	-29,9 %	-29,7 %	-20,4 %	-22,9 %
Rogaland	-32,2 %	-23,1 %	-30,5 %	-40,0 %	-30,2 %	-21,2 %	-8,9 %
Hordaland	-7,4 %	-14,2 %	-20,4 %	-25,4 %	-12,8 %	-1,5 %	-0,4 %
Sogn og Fjordane	22,6 %	7,5 %	21,6 %	27,6 %	36,6 %	50,1 %	19,3 %
Møre og Romsdal	26,2 %	7,4 %	-10,0 %	-18,0 %	-36,1 %	-29,0 %	-19,1 %
Sør-Trøndelag	-23,5 %	-23,8 %	-17,0 %	-7,0 %	21,2 %	32,5 %	10,6 %
Nord-Trøndelag	60,6 %	50,9 %	32,8 %	0,1 %	-41,1 %	-20,6 %	19,1 %
Nordland	25,7 %	8,2 %	10,1 %	14,6 %	-3,4 %	-1,8 %	-11,5 %
Troms	-22,3 %	-18,4 %	-11,9 %	-1,8 %	16,9 %	45,0 %	30,3 %
Finnmark	59,2 %	59,1 %	12,4 %	-17,8 %	-36,4 %	-21,4 %	-4,5 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %	-0,9 %

Justerte tall for bransjeutvikling:

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3
Handel	41,3 %	23,4 %	8,4 %	-3,8 %	-18,1 %	3,1 %	-6,8 %
Kundesenter/callsenter	-9,8 %	-7,3 %	-11,6 %	-10,3 %	-24,0 %	-22,0 %	-15,0 %
Kontor/administrasjon	-19,5 %	-22,4 %	-28,1 %	-30,3 %	-21,2 %	-10,7 %	-11,4 %
Økonomi/regnskap	-9,6 %	0,7 %	5,9 %	3,0 %	-2,9 %	-10,4 %	-10,9 %
IT	-17,2 %	-4,9 %	-3,8 %	-13,1 %	-17,3 %	-16,9 %	-12,2 %
Lager, logistikk og transp.	-2,4 %	-2,0 %	0,1 %	-12,6 %	-8,8 %	-8,6 %	-9,9 %
Tekniske tjenester	-11,9 %	-20,6 %	-13,0 %	-12,5 %	-18,9 %	2,5 %	-16,7 %
Bygg og anlegg	-6,9 %	-13,9 %	-14,3 %	-9,8 %	6,9 %	19,6 %	16,6 %
Helse og omsorg	-4,6 %	6,7 %	-0,4 %	0,9 %	-4,2 %	-13,1 %	-10,7 %
HORECA	-15,2 %	-14,0 %	-10,0 %	-14,1 %	5,9 %	14,1 %	3,6 %
Industri og produksjon	6,4 %	-26,9 %	-13,3 %	-22,6 %	-18,2 %	-1,0 %	6,2 %
Oppvekst og utdanning	1,7 %	7,3 %	1,8 %	-4,3 %	10,3 %	17,1 %	10,6 %
Annet	-61,0 %	87,1 %	-24,0 %	8,5 %	23,7 %	-41,8 %	5,6 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %	-0,9 %

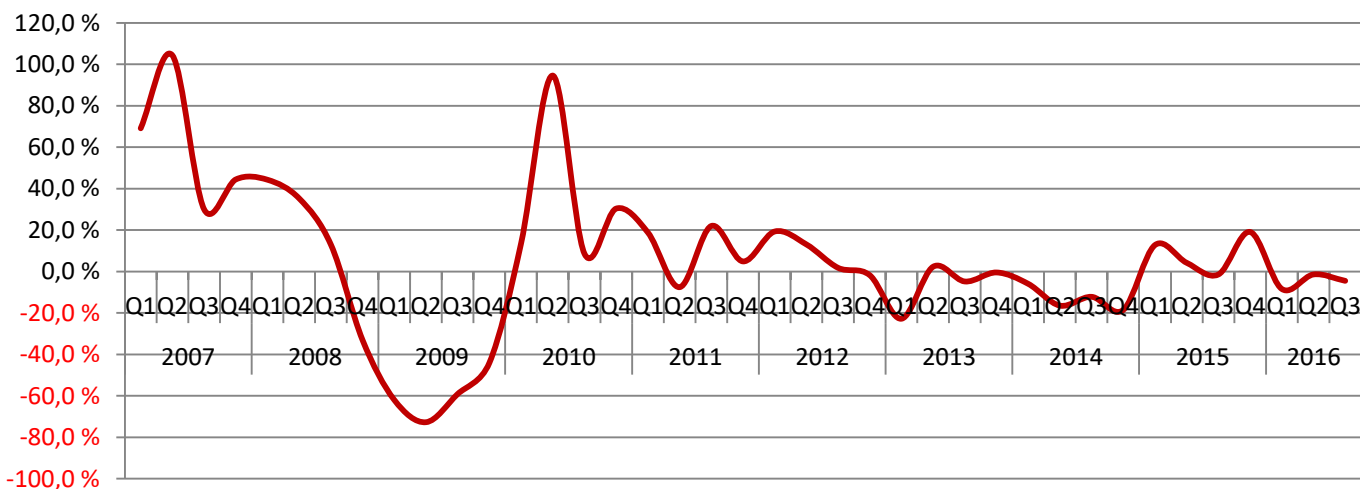
Utvikling i omsetning sammenliknet med sammen kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3
Handel	19,6 %	-7,7 %	-10,9 %	-13,0 %	-5,9 %	27,0 %	2,3 %
Kundesenter/callsenter	-2,1 %	-9,4 %	-12,2 %	-11,2 %	-27,5 %	-22,4 %	-15,5 %
Kontor/administrasjon	-17,1 %	-21,9 %	-27,1 %	-26,7 %	-20,0 %	-7,4 %	-9,3 %
Økonomi/regnskap	-5,3 %	-3,3 %	1,7 %	0,8 %	-3,5 %	-8,4 %	-7,2 %
IT	-4,8 %	-2,4 %	-5,2 %	-8,3 %	-15,1 %	-10,9 %	11,5 %
Lager, logistikk og transp.	7,7 %	0,7 %	-7,9 %	-9,2 %	-8,6 %	-9,6 %	-5,0 %
Tekniske tjenester	-24,2 %	-21,3 %	-19,6 %	-16,9 %	-16,6 %	-2,7 %	-15,8 %
Bygg og anlegg	-9,7 %	-11,4 %	-13,1 %	-5,1 %	9,8 %	28,4 %	21,1 %
Helse og omsorg	-2,5 %	8,3 %	-6,0 %	-5,5 %	1,9 %	-8,2 %	5,1 %
HORECA	-13,4 %	-11,4 %	-2,9 %	-11,0 %	8,2 %	9,0 %	0,2 %
Industri og produksjon	1,7 %	-29,3 %	-14,3 %	-22,7 %	-19,3 %	-5,2 %	8,0 %
Oppvekst og utdanning	4,4 %	5,7 %	11,3 %	-0,4 %	11,8 %	20,0 %	6,5 %
Annet	-42,2 %	56,8 %	-22,2 %	-5,5 %	26,0 %	-22,4 %	5,2 %
Totalt	-6,8 %	-8,6 %	-11,3 %	-10,5 %	-5,1 %	2,3 %	4,1 %

Rekruttering til faste stillinger

Rekruttering til faste stillinger er bemanningsbransjens nest største virksomhetsområde. Siden 2006 har bransjen kvartalsvis rapportert inn antall rekrutteringer. De innrapporterte tall viser at det fram til 1. halvår 2008 var en kraftig vekst, men at virksomheten ble preget av krisen. Det understrekes at vår statistikk ikke gir et fullstendig bilde av rekrutteringsmarkedet når det gjelder volum, men at utviklingstrekkene er meget relevante. Bakgrunnen for dette er at det blant rene rekrutteringsselskaper er en betydelig lavere andel organiserte bedrifter enn blant bedrifter som driver utleie av personell.

Prosentvis utvikling i antall rekrutterte sammenliknet med samme kvartal året før

I 2015 var det en positiv utvikling innen rekruttering. I 2016 er var det imidlertid nedgang. Nedgangen i antall rekrutteringer i 3. kvartal var på 4,5% i forhold til året før. Omsetningsnedgangen var på 1,29%.

Omsetning

